Łódź, 29/III 1913 r. Rok XVI.

№ 73.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Eustachego Op.
Niedz. św. Anieli Wd.
Pon. **Zwiast. N. M. P.**
Wt. św. Teodory M.
Śr. św. Franciszka.
Czw. św. Ryszarda B.
Piąt. św. Izydora.

Wschód sł. godz 5 m. 44
Zachód sł. godz. 6 m. 26
Dług. dnia godz. 12 m. 42
Przybyło godz. 5 m. 08

CENA PRENUMERATY:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcya
w Łodzi
ul. Przejazd № 8
Telefonu № 595

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, dnia 29 marca 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEŃ: **Nadesłane** przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. **Reklamy i Nekrologi** po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. **Artykuły** bez oznaczenia honorarym Redakcya uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dnie świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

TWO „WISŁA"

ŁÓDŹ Piotrkowska № 69 tel. 28-90. | **WARSZAWA** Marszałkowska 104 tel. 88-66.

PRZECHOWYWANIE MEBLI 817

w składach własnych z udzielaniem pożyczek
OPAKOWANIA i PRZEPROWADZKI.

Teatr Popularny przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dziś wiecz. **Dama kameljowa** Dumasa. Jutro ppoł. **Jarmark małżeński.**
Jutro wieczorem **„Dama kameljowa"** Dumasa.
W poniedziałek po południu **„WESELE"** St. Wyspiańskiego.
W poniedziałek wieczorem **„ZBÓJCY"** Schillera.

Ulica Przejazd № 16.

GALANTERYA DAMSKA i MĘSKA.

DLA PAN: BLUZKI - GORSETY - BIELIZNA - ŻABOTY - WOALKI - RĘKAWICZKI BIELIZNA STOŁOWA i KĄPIELOWA - CHUSTKI - PONCZOCHY - FARTUCHY PUDŁA DO PODRÓŻY i t. d.
DLA PANÓW: DUŻY WYBÓR **Krawatów i Koszul** - KOŁNIERZYKI - MANKIETY BIELIZNA - RĘKAWICZKI - CHUSTKI - SKARPETKI i t. d.
Sklep zaopatrzony w różne przedmioty eleganckie w zakresie galanteryi.
CENY PRZYSTĘPNE.
Z poważaniem
WŁ. JANISZEWSKA
Ul. Przejazd № 16 (vis à vis placu Cyklistów).

COMME TO
PARFUM ULTRA PERSISTANT
ED. PINAUD. PARIS
2929

Znakomity środek odżywczy
KEFIR ZYCKIEGO
nagrodzony trzema złotymi medalami i jednym srebrnym
poleca **Apteka W. DANIELECKIEGO.**
Łódź, Piotrkowska 127, tel. 12-93. 420r

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych
D-rów Falka, Golca i Jelnickiego
ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.
Dla chorych stłyach (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodnich. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11½—1½, w południe i 7½—8½, wieczorem, w nie. dzielę i święta od 8—10 rano i od 12½—1½, po połud **Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie.** 341

473

CO PALIĆ?
ZNANE PAPIEROSY
„Frou-Frou"
10 szt. 6 kop.
T-wa „LAFERME". 905

O kobiecie, poezyi i winie.

Kobieta, która książki tworzy,
Wypełnia funkcyę niewesołą:
Dzieł literackich ilość mnoży,
Lecz czytelników zmniejsza koło,
Bo twórczą pracą swą zajęta,
Hodując stylistyczne kwiatki, 811
Często nawet nie pamięta
O obowiązkach żony — matki!...
Koniak Szustowa to rzecz inna,
Powiększa ludzkie pokolenia;
W nim więc kobieta szukać winna,
Do twórczej pracy swej natchnienia!...

Po zdobyciu Adryanopola.

Teraz, gdy wojska, które oblegały Adryanopol, będzie można ściągnąć pod Czataldżę, nie Serbia albo Grecya będzie dyktowała warunki pokoju, lecz Bułgarya, mogąca kusić się o zdobycie Carogrodu. I chociaż mocarstwa nie dopuściłyby prawdopodobnie do tego, aby już teraz półksiężyc został zrzucony z meczetu Hagia-Sofia, w każdym razie jednak 150-tysięczna armia bułgarska, skoncentrowana pod Czataldżą, nada zupełnie inny wygląd rokowaniom pokojowym z Turcyą.

Dalej zaś, gdy bułgarzy, mając rozwiązane ręce pod Adryanopolem, będą mogli z całą siłą zwrócić się nietylko przeciw liniom Czataldży, ale także przeciw turkom na półwyspie Gallipoli, wówczas opanowanie przez nich Dardanelów i znacznej części wybrzeża morza Egejskiego kwestyi ulegać nie może. I to także wpłynąć musi na tok rokowań pokojowych oraz na podział zdobyczy w tych stronach między Bułgaryą a Grecyą.

Dla Turcyi dzielna obrona Adryanopola wraz z obroną Skadaru, była faktem ratującym honor jej oręża. Upadek jednak pierwszej z tych twierdz ułatwia w wysokim stopniu obecnemu rządowi tureckiemu jego sytuacyę. Wielki wezyr Mahmud-Szefket-basza jest obecnie pokryty przed opinią swego kraju; dobrowolnie nie ustąpił Adryanopola. Więc skoro przyjdzie do układów pokojowych, łatwiej mu będzie poczynić dalsze ustępstwa dla ratowania resztek posiadłości tureckich w Europie, nie narażając się przytem na zarzut zdrady.

Zdobyciem Adryanopola w r. 1361 turcy rozpoczęli podbój Europy. W pięć lat później sułtan Murad I przeniósł swą stolicę z Brussy do nowozdobytego miasta. Od tej chwili Turcya stała się jedną z głównych potęg europejskich. Aż do czasów Sobieskiego cała Europa drżała przed nawałą turecką.

Rok 1683 stał się momentem przełomowym w dziejach Turcyi. Klęska za klęską spotykała odtąd państwo półksiężyca. Rok 1878 zbliżył ostateczną jego katastrofę. Zdawało się jeszcze, że konstytucya młodoturecka uratuje „chorego człowieka". Ale nie dano mu już czasu na kuracye. Wojna trypolitańska stała się powodem do ostatecznego ataku. Cztery państwa bałkańskie rzuciły się na Turcyę. Rozpoczęła się wojna, która swą gwałtownością przypomniała pierwsze kampanie tureckie na półwyspie Bałkańskim. Ale gdy w XIV wieku chodziło Turcyi o usadowienie się w Europie, to obecnie walczy ona o prawo istnienia w Europie, którego jej się odmawia...

I jak w XIV wieku, tak znowu obecnie w XX wieku pod Adryanopolem rozstrzygnęły się losy Turcyi europejskiej. Dnia 26 marca 1913 r. wpadł Adryanopol w ręce bułgarów. Po 252 latach panowania tureckiego zatknięto na murach grodu Hadryana sztandary chrześcijańskie. Mo-

ment to ogromnej historycznej doniosłośct. Turcya cofnęła się do Azyi. W Europie pozostanie jej zaledwie skrawek z Konstantynopolem. Ale czy na długo?

Adryanopol założony został w II wieku po Chrystusie przez cesarza Hadryana. Rozwinął się szybko. W mieście tem zbiegały się bowiem drogi handlowe od Durazza do Konstantynopola, i od północy przez wąwozy bałkańskie ku morzu Marmora. — Kilkakrotnie w historyi odegrał rolę fortecy, broniącej Konstantynopola. W roku 378 gotowie pokonali pod jego murami cesarza Walensa. W r. 1205 bułgarowie zwyciężyli cesarza Balduina. W latach 1366—1453 był Adryanopol stolicą sułtanów. W r. 1829 zdobył go generał rosyjski Dybicz, poczem w Adrvanopolu zawarła Rosya z Turcyą pokój, który łącznie z konferencyą londyńską stworzył niezawisłość Grecyi. W r. 1878 zdobyli rosyanie powtórnie Adryanopol. Odtąd Turcya fortyfikowała Adryanopol wielkim kosztem. Dzięki tym fortyfikacyom popotrafił Szukri-basza bronić twierdzy przez 5 miesięcy.

Szukri-basza.

Głośny dziś dowódca fortecy Adryanopol, Szukri-basza urodził się w r. 1854 w Erzerumie. Ojciec jego i prawie wszyscy członkowie rodziny pochodzącej z Albanii, byli żołnierzami więc i młody Szukri oddany został do szkoły wojskowej w Konstantynopolu, którą świetnie skończył w randze porucznika artyleryi. W 1885 roku wysłano go dla dalszego kształcenia się do Berlina, gdzie wstąpił do drugiego regimentu artyleryi polowej.

Wkrótce potem cesarz Wilhelm I pisał osobiście do Abdul-Hamida; „Jest to honor dla mnie że tacy oficerowie służą w mojem wojsku"!. Było to odznaczenie niezwykłe, więc też Szukri po powrocie do ojczyzny został fligel-adyutantem sułtana i otrzymał odwództwo regimentu artyleryi. Na tych stanowiskach odznaczył się jako oficer niezmiernie zdolny i jako charakter niezłomny.

Następnie w randze generała brygady przeniesiony został do Adryanopola. Tu Szukri-basza zbiegiem okoliczności trafił na niezwykłego przełożonego. Był nim Mahmud-basza, madziar, były oficer węgierski, który niewiadomo jakiemi kolejami życia zapędzony został do Turcyi, gdzie przyjął wprawdzie wiarę proroka, ale turkiem do głębi nie został. Miał szerszy pogląd na świat i ludzi i od pierwszego rzutu oka ocenił moralną wartość nowego podwładnego.

Następnie Szukri został generałem dywizyi i inspektorem armii. Na tych stanowiskach najlepiej ujawniły się zalety tego dzielnego oficera. W r. 1903 wybuchnęło w Macedonii groźne powstanie, przyczem bułgarzy z dwóch punktów rozpoczęli walkę przeciw turkom. Jedna kwatera powstańców znajdowała się w Bitoji, druga w samym Adryanopolu. Wypadek ten zaskoczył turków całkiem nieprzygotowanych. Nie było wojska gotowego, nie było uzbrojenia dostatecznego nie było amunicyi.

Wszyscy stracili głowę, tylko nie Szukri-basza. Zgromadził natychmiast oddział jako tako zdatny do bitwy i w 12 godzin po fatalnych drogach znalazł się w gnieździe powstańców Bitoji. Zanim powstańcy zoryentowali się, już byli rozbici. W nagrodę za to Szukri-basza został przeniesiony do Salonik, gdzie o nim jakoś całkowicie zapomniano. Stało się to z tego powodu, że raporty jego do sułtana redagowane były w czystym stylu żołnierskim i zawierały tylko rzeczy konieczne. Szukri nie bawił się w żadne plotki i oskarżenia, twierdząc, że przełożony nie może być szpiegiem swoich podwładnych To się nie podobało w Ildiz-Kiosku, gdzie wszystko oparte było na intrygach i wzajemnych szpiegostwach. Mimo tej przymusowej bezczynności, która zakrawała na zupełną niełaskę, Szukri nie szemrał.

W 1908 roku wybuchnęła rewolucya młodoturecka. Przerażony Abdul-Hamid przypomniał sobie wówczas nieskazitelnego Szukriego i natychmiast wysłał go do Monastyru i wikajetu kossowskiego, żeby tam zoryentował się w sytuacyi. Jeden jedyny Szukri-basza mógł się na to ważyć. Młodoturcy wiedzieli, że nie jest to ulubieniec lub karyerowicz pałacowy, więc otwarcie wyłożyli mu całą rzecz. Szukri wrócił do Konstantynopola i radził powołać nanowo do życia konstytucyę.

Abdul-Hamid posłuchał tej rady, młodoturcy jednak długo nie mogli mu zapomnieć sławnego zdania, które Szukri wygłosił; „Wolność zdobyta, ale armia przepadła".

Był to krzyk Kassandry, mający się niebawem sprawdzić całkowicie. W rezultacie młodoturcy nie wiedzieli, co począć z tym wybitnym człowiekiem. Poprostu zawadza im. Zaproponowali mu gubernatorstwo w Trypolisie — odrzucił, dawano mu stanowisko walego — odrzucił, wreszcie ofiarowano mu mało zaszczytne stanowisko dowódcy pospolitego ruszenia.

Na tem stanowisku zastała go obecna wojna. Nikt tak nie nadawał się do obrony Adryanopola, jak Szukri-basza, każdy to musiał przyznać nawet wróg. Na pięć dni przed oblężeniem Szukri stanął w Adryanopolu i zabrał się gorączkowo do pracy. Z jakiem bohaterstwem walczył pod sztandarem jest rzeczą wiadomą, największem jednak uznaniem dla tego dzielnego oficera było to, co o nim powiedzieli bułgarzy; „Oddamy mu taką cześć, jakiej nie doznał jeszcze żaden generał".

Z DUMY.

Prawo prasowe.

Komisya dumska do spraw prasowych odrzuciła wniosek Szubinskoja, by przerwać swoje czynności do czasu wniesienia rządowego projektu prasowego.

Potem odrzucono wniosek, aby punktem wyjścia dla rozpraw był projekt prasowy kadetów.

Postanowiono dać różnym partyom 15 dni czasu na wytworzenie projektów prasowych, poczem komisya orzeknie, który z nich weźmie pod obrady.

Podobno ministeryum sprawiedliwości opracowało projekt prawa o specyalnych sądach prasowych z udziałem przysięgłych.

O pisma zagraniczne.

Prezes komisyi bibliotecznej biskup Anatoliusz, zwrócił się do ministra Makłakowa z prośbą o dostarczanie Dumie prasy zagranicznej bez cenzury na mocy prawa z d. 26 lutego 1909 r. Prośba pozostała bez skutku. Z tego powodu będzie wniesiona interpelacya.

Teatr Polski.

„Święto pokoju" (Katastrofa rodzinna) w 3-ch aktach — G. Hauptmana.

Napisana w roku 1890 sensacyjna sztuka znakomitego dramaturga niemieckiego G. Hauptmana p. t. „Swięto pokoju" czyli katastrofa rodzinna, należy do tych sztuk o silnym podkładzie psychologicznym, które wywierają na widza głębokie ale zarazem i przygnębiające wrażenie.

Biorąc za motyw, że dla utrzymania ciepła w związku rodzinnym i serdeczniejszych stosun-

KRONIKA TYGODNIOWA.

Trochę historyi. — Koniec Turcyi. — Potężna Bułgarya. — Wzięcie Konstantynopola. — Parę słów o Janie Sobieskim. — Przyszłe jabłko niezgody.

Historya jest matką nauk politycznych, bo, dając cały szereg wypadków i rezultatów, uczy, jak się rozwijają zagadnienia państwowe, jak rosną owe państwa i wreszcie rozkładają się z dniem każdym, wiodąc największe potęgi do ruiny.

W historyi widzimy mnóstwo takich przykładów, a między innemi i ten, że tak padło wielkie państwo Rzymskie, tak runęło w przepaść cesarstwo Bizantyjskie.

Straszny to był przebieg tej ruiny potężnego państwa chrześcijańskiego, położonego nad morzem Marmora. Pół dzikie hordy seldżuków poczęły się wyłaniać na wschodnich granicach Azyi Mniejszej; hordy te szybko zorganizowały się i zalały Europę, będąc dla niej strasznem zjawiskiem.

W 1361 roku zajęli turcy najpierw Adryanopol, uczyniwszy z niego swoją stolicę, a wniespełna 100 lat potem, gdyż w 1456 r. Mahomet II Zdobywca położył koniec cesarstwu Bizantyjskiemu, zabierając Konstantynopol, jedno z najstarszych miast w Europie.

Konstantynopol powstał bowiem blizko na 7 wieków przed Chrystusem i nosił pierwotne miano Byzantion (Bizancyum).

Bogata stolica od najdawniejszych czasów wabiła ku sobie różnych aferzystów, którzy, polując na lekkie dorobki, niejednokrotnie ją zdobywali, aż wreszcie owo Bizancyum dostało się w ręce Konstantyna Wielkiego, cesarza rzymskiego, który tu swoją stolicę z Rzymu przeniósł dnia 4 maja 330 roku.

Między różnymi zdobywcami Bizancyum byli kilkakrotnie królowie ateńscy (greccy), ale w grodzie tym niedługo popasali.

Wspominam o tym wypadku dlatego, że w dalszem mojem opowiadaniu będzie mi on potrzebny.

Kiedy turcy ruszyli na Konstantynopol, na okrojonym tronie bizantyjskim zasiadał z domu Paleologów Konstanty XI, który bohatersko bronił prastarej stolicy chrześcijaństwa i poległ na jej murach.

„Finis Bisantii..."

Ród królewski rozproszył się po świecie, jeden z potomków Konstantego—Andrzej odstąpił swoje prawa do tronu bizantyjskiego królowi francuskiemu Karolowi VIII, do Francyi bowiem przenieśli się potomkowie tej rodziny.

Część jednak ich osiadła we Włoszech, część zaś dostała się wcześniej jeszcze przez Węgry do Polski, gdzie dali początek rodowi Laskarysów Gosławickich, z którego wyszedł biskup poznański Andrzej Laskarys Gosławicki, mąż uczony i w polityce biegły, a przytem wielkiej odwagi. On to bowiem na soborze Konstancyjskim odczytał wyrok przeciwko złożonemu z tronu papieskiego Janowi XXIII, na co nikt wówczas nie mógł się odważyć.

Turcy, załatwiwszy się z Konstantym XI i jego państwem, poczęli swoje zastępy słać na Europę.

Stawiały im czoło państwa chrześcijańskie, ale opozycya była zbyt słaba, rozgromione były wszystkie zastępy słowian bułgarów; na Kosowem polu legły sprzymierzone wojska serbów węgrów i siedmiogrodzian, pod Warną zginął król polski, Władysław Jagiellończyk, a po bitwie pod Mohaczem w r. 1526, gdzie poległ król Ludwik, południowe Węgry z Budapesztem dostały się na 160 lat w niewolę turecką.

Turecka organizacya wojskowa była tak potężną, że jeszcze w 1683 roku nieprzebrane ich hordy podsunęły się pod Wiedeń i obległy go, grożąc zdobyciem.

Wówczas cesarz austryacki słał posłów do króla polskiego Jana III Sobieskiego z prośbą o pomoc.

Wojna z Turcyą była podówczas w Polsce bardzo popularna, od paru wieków bowiem Turcya należała do nieustannych wrogów Rzeczypospolitej. Stykając się z jej granicami, Turcya niejednokrotnie niszczyła ją sama od strony południowo-wschodniej na Podolu i Ukrainie, lub też podjudzała na nią żywioły niespokojne, tatarów i kozaków ukraińskich.

Kilkakrotnie też zastępy tureckie posuwały się pod Kamieniec Podolski lub nawet Lwów.

To też na wezwanie cesarza austryackiego i Papieża, aby bronił chrześcijaństwo przed napadem pogan, Jan III wraz z wojskiem polskiem wyruszył pod Wiedeń, gdzie ze swoją husaryą, wpadłszy na karki muzułmanom z niebywałym impetem, w taki popłoch ich wprowadził, że o mało nie potopili się w Dunaju.

Nie dość na tem, chcąc zupełnie złamać potęgę turecką, urządził za nimi pościg i byłby już wtedy „finis" Turcyi uczynił, gdyby nie zdrada cesarza austryackiego, który mu posiłków odmówił.

Rana zadana Turcyi przez Sobieskiego była śmiertelną.

Marnie rządzone państwo przez despotów—sułtanów, którzy swe rządy opierali tylko na plotkach znoszonych do dworu, chyliło się ku upadkowi. Nikt tam nie myślał o oświacie lu-

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić WWPP., że w d. 2, 3 i 4 kwietnia, t. j. w środę, czwartek i piątek urządzam **w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej № 113** **wystawę najświeższych Modeli paryskich**

945

Z poważaniem **„LUCYNA"**

Warszawa, Boduena 2.

ków trzeba, by członkowie rodziny nietylko rozumieli się nawzajem ale i odczuwali dokładnie. Hauptman z właściwym sobie realizmem i mistrzostwem w budowie sztuki w szeregu scen, wypływających nader konsekwentnie jedna z drugiej — przedstawia dzieje rodziny, której członkowie ani rozumieć, ani odczuć się wzajemnie nie umieją.

Wypływają stąd kolizye dramatyczne, rujnujące spokój całej rodziny i doprowadzające w końcu do katastrofy.

Fabuła sztuki jest niezwykle prosta, a przecież wstrząsa widza do głębi swym tragizmem.

Doktór medycyny Fryderyk Scholtz, czterdziestoletni mężczyzna, ożenił się z młodą, bo zaledwie 16-letnią Minną — dziewczyną o małem wskształceniu, która ani zrozumieć, ani odczuć go nie zdołała. On też nawzajem nie rozumiał jej porywów, jej upodobań, skąd wyrodziła się w tem stadle zbyt duszna atmosfera, istne bagienko, w którem wychowane dzieci Scholtzów: Augusta, Robert i Wilhelm również nie rozumieją się wzajemnie, nie odczuwają sercem i oprócz związku krwi nic więcej ich z sobą nie łączy,

W tej dusznej atmosferze gorzknieje Augusta, gorzknieje Robert i najmłodszy Wilhelm, natura artystyczna, który doszedł do takiego zdenerwowania, że spoliczkował ojca za obrazę matki, która również z młodej, pełnej entuzyazmu dziewczyny, przemienia się w rozgoryczoną staruszkę.

Do tej zgniłej atmosfery rodzinnej w dni Bożego Narodzenia autor w misterny sposób wprowadza jasny promień światła w postaci dwóch kobiet pełnych dobroci, szczerej wiaryi i serca Maryi Buchner i jej córki Idy, narzeczonej Wilhelma.

Pod ich wpływem miękną zatwardziałe serca Scholtzów, ojciec przebacza Wilhelmowi policzek, bracia powaśnieni rzucają się sobie w objęcia. a przy jarzącej światłem choince zdaje się, że zapanuje już stały pokój w rodzinie i ciężka jej atmosfera ustąpi miejsca serdecznemu ciepłu.

Ale pod wpływem sarkazmów Roberta pod adresem Idy, śpiewającej w drugim pokoju pieśń kolędową — następuje katastrofa, starcie między braćmi i siostrą, do którego miesza się Scholtz, ojciec; wyczerpuje to jednak jego siły i obala słabca na łoże śmiertelne.

Wszystkie postacie działających osób narysowane są przez autora niezwykle plastycznie i psychologicznie dokładnie uzasadnione.

Trudną tę sztukę zespół artystów teatru Polskiego wykonał bardzo starannie i ze zrozumieniem intencyi autora.

Przedewszystkiem jednak należy podnieść z dużem uznaniem wyborną grę p. Bednarczyka w roli Fryderyka Scholtza i p. Bartoszewskiej w roli Minny Scholtz, Była to para zgrana ze sobą całkowicie i dająca kreacye pracowicie obmyślone aż do drobiazgów, właściwych tylko rutynowanym aktorom, władającym całem bogactwem techniki gry aktorskiej.

W rolach dzieci Scholtzów wystąpili p. Sokoliczowa (Augusta) i pp. Orliński (Robert) Rodmund (Wilhelm), z których każdy w miarę sił i zdolności wywiązał się z zadania w sposób nie pozostawiający wiele do życzenia. Najsłabszą z tej trójcy była p. Sokoliczowa.

Sympatyczną postać Maryi Buchner uposażyła p. Smochowska w sporą dozę serdecznego ciepła i nadała jej właściwy wyraz.

Mniej szczęśliwie udała się rola Idy w grze p. Orłowskiej, traktowanej bez właściwego kolorytu i szczerości w akcentach.

Zato p. Kalinowski wybornym był w epizodycznej roli starego sługi Friebe.

Stanisław Łapiński.

Kolonie letnie dla uczniów.

W roku 1911 Towarzystwo wpisów szkolnych przy 4-klasowej szkole męskiej p. Radwańskiego skonstatowało, że warunki hygieniczne ciasnych mieszkań, jakie z konieczności zajmują rodzice niezamożnych uczniów, nadzwyczaj szkodliwie oddziaływają na zdrowie ich opców, zatruwając ich młodociane organizmy miazmatami chorobotwórczymi wówczas, gdy wiek ich w pełni rozwoju fizycznego najbardziej potrzebuje świeżego powietrza.

Okoliczność ta nasunęła myśl założenia kolonij letnich dla niezamożnych uczniów.

Brak funduszów na ten cel w Towarzystwie, któremu często brakowało na zapłacenie czesnego za najbiedniejszych uczniów, nie pozwolił narazie wprowadzić tego projektu w czyn, dopiero znany przyjaciel uczącej się młodzieży dr. Wieliczko przyszedł z pomocą i ofiarował bezinteresownie na pobyt letni uczniów 3 pokoje z kuchnią w swej willi „Ukraińce" pod Żakowicami.

Wobec tego zarząd zorganizował w 1911 r. kolonię na jeden sezon dla 16 uczniów z olbrzymich złożonych na ten cel w T-wie, a wiceprezes Towarzystwa dr. Goldenberg, który jednocześnie jest lekarzem szkolnym dokonał wyboru z pomiędzy uczniów najwięcej potrzebujących wypoczynku.

Wpływ kolonii na uczniów okazał się nadzwyczaj dobroczynnym, a przyrost na wadze pomimo ruchliwego życia na wsi znaczny.

Wobec tego w roku ubiegłym dzięki ponowieniu ofiary przez d-ra Wieliczko zorganizowano kolonie na dwa sezony i przyjęło na wychowawcę kolonij nauczyciela p. Wittinga i na zarządzającą gospodarstwem p. Lange. Uczniów, pragnących wyjechać na kolonie zgłosiło się 50. dla braku jednak miejsca korzystało z kolonii zaledwie 22, z których 8 przez dwa sezony.

Rozkład dnia spędzanego na kolonii został ujęty w ścisły regulamin, który w życiu okazał się bardzo praktycznym. Uczniowie wstawali o godzinie 6½ rano, kładli się spać o 9-ej wieczorem. W przerwach pomiędzy posiłkiem odbywali wycieczki do sąsiednich wiosek, lasów oraz kąpieli. Ćwiczenia gimnastyczne odbywały się pod kierunkiem p. Szletyńskiego, na dziedzińcu uczniowie zabawiali się grą w piłkę i innemi rozrywkami. W czasie niepogody mieli książki z biblioteki, szachy, warcaby i t. p.

O życiu kolonii zarząd T-wa był dokładnie informowany przez codzienne raporty gospodyni i wychowawcy, a niezależnie od tego członkowie zarządu często kolejno odwiedzali kolonię. Stałą opieką otaczał uczniów dr. Goldenberg, który mieszkając w Żakowicach na letnisku codziennie odwiedzał kolonię.

Ogółem wydatkowano na kolonie w roku ubiegłym 581 rb. 26 kop., z których 363 rb. pokryli rodzice uczniów, pozostałe zaś 218 rb. 2 kop. Towarzystwo z własnych funduszów.

---

du, gdyż doradcy utrzymywali, że są to rzeczy zbyteczne, bo gdy lud rozumu nabierze, to i sułtana uzna za sprzęt niepotrzebny, zbyteczny i kosztowny i obdzierać się nie da.

To też lud tonął w biedzie.

Brud i niechlujstwo było cechą obdartego przez chciwych poborców turka. Nędza go nietylko niszczyła, ale pożerała. O podniesieniu przemysłu, ani rolnictwa nikt też tu nie myślał. Bogaty kraj, który mógł przy dobrej gospodarce produkować olbrzymie zapasy ziarna i owoców—często musiał gdzieindziej o chleb prosić. Cudzoziemcy rządzili się w Turcyi, jak u siebie. To też olbrzymie państwo miało tylu wrogów, ile narodów w skład jego wchodziło.

Najbardziej jednak tę niedolę odczuwali słowianie—bułgarzy i serbowie, gdyż sułtańscy urzędnicy obdzierali ich i bardziej gnietli niż innych. Te narzekania wywołały w 1878 roku wojnę rosyjsko-turecką, która przyczyniła się do oswobodzenia części chrześcijan z pod rządów tureckich.

Gdyby nie sprzeciwiły się wówczas inne państwa europejskie, gdyby nie krętactwa Bismarka, zaciętego wroga słowian, już wtedy w Europie turków by nie było. Skończyło się na tem, że wyłoniła się wtedy samodzielna Serbia i księstwo bułgarskie pod protektoratem tureckim.

Narody, jęczące tyle lat w niedoli, dojrzały szybko, rozwinęły się i porozumiawszy się ze sobą—zadały dziś ostateczny cios Turcyi.

To, czego, zostająca pod naciskiem masoneryi, Europa zrobić nie mogła przez tyle wieków, dokonały połączone siły młodych państw słowiańskich w porozumieniu z wyzwalającą się Grecyą.

Obecnie po zdobyciu Adryanopola, po wzięciu Salonik, po zajęciu Czataldży, droga do Konstantynopola stoi nieomal otworem przed wojskami zjednoczonemi.

Piękną kartę dziejową zajmie król Ferdynand bułgarski, jako inicyator tego związku, jako aranżer całej tej wyprawy, wielki polityk, który chce usunąć rządy najezdców z Europy, który dąży do powrócenia chrześcijaństwu prastarej stolicy Konstantyna Wielkiego.

Przepiękny kościół św. Zofii, zamieniony dziś na meczet, niezawodnie niezadługo mógłby na swych wieżyczach zawiesić znów dzwony, jeżeliby rządy europejskie nie przeszkodziły temu.

Chyba każdy uczciwy obywatel, każdy chrześcijanin podzieli to zdanie, że dosyć mamy tej zgnilizny, dosyć brudów, dosyć ciemnoty, dosyć despotyzmu wschodnio-pogańskiego.

Że trzeba koniecznie iść inną drogą, pozwalającą wyzwolić się od zdzierstw tych ludzi, którzy pod płaszczykiem stróżów państwa wysysają ostatni grosz wdowi, aby jeno swoim zachciankom uczynić zadość.

Najezdcy z górą pół tysiąca lat gnietli cywilizacyę chrześcijańską, niech dziś więc odchodzą tam, skąd przyszli... Niech nie stoją na przeszkodzie do rozwoju kultury, do rozwoju potrzeb cywilizacyjnych.

To zwykły los najezdców. Prędzej czy później naród ocknąć się musi i upomni się o swoje prawa. Widzimy to dowodnie w ostatnich czasach. Padła w Chinach znienawidzona dynastya mandżurów, pada dziś tron chciwych sułtanów, którym naród może zawdzięczać dzisiejszy pogrom, ubecny upadek państwa.

Nowe siły wchodzą w życie.

Bułgaryi należy się Konstantynopol!

— Czy go osiągnie?

— Zdaje się, że narazie nie.

— A dlaczego?

— Trudno na to odpowiedzieć.

Wszak rozrost państw bałkańskich jest nie na rękę potędze niemieckiej, bo to znów około 15 milionów zorganizowanych, bitnych i dzielnych słowian, którzy niezadługo wystawić będą mogli armię milion żołnierzy liczącą. Trzeba przeciwdziałać.

Na to jest Albania, na to istnieje wzrastająca Grecya.

Już dziś nowy król grecki, wstępując na tron po tragicznym zgonie swego ojca, przybiera imię Konstantego XII.

Przypomnijcie sobie, że ostatni monarcha państwa Bizantyjskiego, który padł na murach Konstantynopola, nosił imię: Konstanty XI.

Nowy król grecki przybiera imię Konstantego XII, czyli zaznacza tem swoje prawa do następstwa na tron Paleologów.

Zdawałoby się, że z grubej książki p. t. „Dzieje Bizancyum" Grecya ma zamiar wydrzeć kartki, na których jest napisano: „Rozdział II, rządy tureckie"— i rozpocząć nowy rozdział od słów:

„Po śmierci Konstantyna XI, wstąpił na tron bizantyjski Konstanty XII, król grecki..."

I ten mały haczyk, słaby na razie jakby pajęczyna, ma zadzierzgnąć sprawę niezmiernie wielkiej wagi, sprawę, która może wytworzyć na przyszłość jabłko niezgody pomiędzy państwami bałkańskiemi a królestwem greckiem, w ubieganiu się o zajęcie jednej z najstarszych i w najpiękniejszym klimacie położonych stolic Europy.

To też jeżeli dziś Konstantynopola nie zajmą bułgarzy, to w przyszłości w ręku przebiegłych polityków niemieckich może stać się ta stolica przyczyną długoletnich walk między narodami, które dziś w przyjacielskim stosunku wyciągnęły ku sobie dłoń bratnią.

X X

wanie wyniki, jakie dały kolonie, zachęciły w ... bieżącym wielu zamożniejszych rodziców ... w do wysłania swych dzieci, wobec czego dr. Wieliczko ofiarował na rok bieżący bezpłatnie całą swą willę, złożoną z 5 pokoi w i z kuchni, wobec czego zarząd zamierza wysłać większą ilość uczniów.

Pomyślne wyniki pobytu uczniów na koloniach winny dodać bodźca i innym Towarzystwom wpisów szkolnych do utworzenia kolonij letnich, któreby choć na czas krótki mogły wyrwać z dusznych mieszkań młodzież szkolną i pozwoliły im napawać się na łonie natury wonią pełnego kwiecia i cudami przyrody.

Eug. W.

W sprawie ubezpieczenia robotników.

Łódzki komitet handlu i przemysłu otrzymał świeżo zatwierdzone przepisy o sposobie wyboru pełnomocników od przedsiębiorstw przemysłowych, podlegających prawu o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków w guberniach Królestwa Polskiego i o porządku zwoływania komitetu miejscowego oraz zjazdu pełnomocników, w celu opracowania projektu ustawy warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeniowego.

Projekt tych przepisów opracował tymczasowo warszawski komitet miejscowy do spraw ubezpieczeniowych.

Według przepisów tych komitet miejscowy do robót przygotowawczych w sprawie opracowania ustawy warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków tworzy się z właścicieli przedsiębiorstw albo ich przedstawicieli, wybranych w równej liczbie po 4-ch przez Towarzystwo przemysłowców Królestwa Polskiego, łódzki Komitet handlu i przemysłu, radę zjazdów właścicieli kopalń i hut Królestwa Polskiego i warszawskie towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków.

Komitet ten zasiadać będzie w Warszawie, przeprowadzi wybory pełnomocników i zwoła pierwszy ich zjazd.

Ogólna liczba pełnomocników określona została na 60, z których 10 wybieranych po jednemu od każdej z dziesięciu gubernij Królestwa Polskiego, 50 zaś wybranych przez grupy zawodowe.

Wytwórstwo towarów bawełnianych posiadać będzie 7 pełnomocników, wełnianych—7, jedwabnych i mieszanych—2, lnianych, konopnych i dżutowych—1, wytwórstwo papieru i poligrafia—2, mechaniczna obróbka drzewa—2, przemysł metalowy—8, wytwórstwo środków mineralnych—2, produktów zwierzęcych—1, środków spożywczych—3, przetworów chemicznych—1, pozostałe wytwórstwa, nie wliczone do grup powyższych—1, przemysł górniczy—9 i hutniczy—4.

Liczba głosów każdego właściciela przedsiębiorstwa określa się zgodnie z wykazami przedstawionymi komitetowi miejscowemu przez inspekcyę fabryczną.

Norma jest następująca: przedsiębiorstwa zatrudniające do 100 robotników posiadają 1 głos, od 101 do 300—2 głosy, od 301 do 600—3 gł., od 601 do 1000—4 głosy, od 1001 do 1500—5 głosów, od 1501 do 2000—6 głosów, od 2001 do 2500—7 głosów, od 2501 do 3000—8 głosów, od 3001 do 3500—9 głosów, od 3501 do 4000—10 głosów, od 4001 do 4500—11 głosów, ponad 4500 bez względu na liczbę robotników—12 głosów.

Właściciel kilku przedsiębiorstw, zaliczonych do różnych grup zawodowych, lub znajdujących się w różnych guberniach, uczestniczy w wyborach w każdej grupie i w każdej gubernii oddzielnie.

Liczba głosów właściciela kilku przedsiębiorstw należących do jednej grupy, lub leżących w jednej gubernii, oblicza się w stosunku do liczby osób zajętych we wszystkich tych przedsiębiorstwach razem.

Listę osób, zajętych w przedsiębiorstwie, określa komitet, jak już powiedziano wyżej, na zasadzie danych dostarczonych przez inspekcyę fabryczną.

Inne po... ...ne, każdy przedsiębiorca obowiązany jest dostarczyć w oznaczonym terminie na żądanie komitetu.

O wyborze decyduje prosta większość głosów. Zjazd pełnomocników będzie się odbywał w Warszawie. Na zebraniach zjazdu prawo głosu mają tylko pełnomocnicy, członkowie zaś komitetu miejscowego, o ile nie są pełnomocnikami, posiadają tylko głos doradczy.

Zjazd pełnomocników będzie uważany za ważny bez względu na liczbę obecnych.

Projekt ustawy opracowany przez komitet miejscowy i zaakceptowany przez zjazd pełnomocników, przedstawiony będzie do rozpatrzenia i zatwierdzenia radzie do spraw ubezpieczenia robotników.

(a)

Samorząd miejski w komisyi Rady państwa.

Wczoraj odbyło się ostatnie posiedzenie komisyi specyalnej Rady państwa w sprawie samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem. Na posiedzeniu tem dokonano kodyfikacyi przyjętych artykułów ustawy samorządowej. Żadnych zmian nie wprowadzono w porównaniu z tem, co przyjęto na ostatnich posiedzeniach.

Pewną wątpliwość wywołała tylko sprawa liczby członków zarządów miejskich. Projekt, przyjęty na wiosnę, określał ich liczbę na 12; tymczasem ustawa z r. 1892 projektowana obecnie w Królestwie Polskiem określa liczbę członków. Należy zaznaczyć, że zmniejszenie liczby nych, a 6-u w stolicach.

Dzięki głosom polaków postanowiono, że zarząd m. Warszawy składać się ma z 6-u członków. Należy zaznaczyć, że zmniejszenie liczby członków zarządu ma na względzie interesy miasta, ponieważ urzędy te są płatne. Wrazie potrzeby rady miejskie mają prawo czynić starania u ministra spraw wewnętrznych o powiększenie liczby członków zarządu miejskiego, na co zwykle minister zezwala.

Projekt samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem w przybliżeniu za dni 10 ma być wniesiony na posiedzenie plenarne Rady państwa.

KRONIKA.

—?—

(x) **Rozkład jazdy pociągów.** Tutejsze zarządy kolei otrzymały zawiadomienie okólnikowe, że opracowany przez zjazd naczelników ruchu rozkład jazdy na sezon letni został zatwierdzony przez ministra komunikacyi i wprowadzony będzie 1 maja.

W nowym rozkładzie zaszła ważna zmiana. Dotychczas rozkłady opracowywano dwa razy do roku, na sezon zimowy i letni. Obecnie po raz pierwszy rozkład opracowano na cały rok t. j. od 1 maja r. b. do tejże daty r. 1914.

Przytem zjazd doradza zarządom kolei, aby przy opracowywaniu lokalnego rozkładu jazdy pociągów, zwoływali narady, zapraszając na nie właścicieli letnisk, miłośników danych miejscowości i przedstawicieli innych organizacyj zainteresowanych w rozkładzie jazdy pociągów.

(—) **Amnestya a zesłani za strajki.** Petersburski „Dzień" pisze, że w obecnej chwili ostatecznie wyjaśniło się, iż nikt z zesłanych do oddalonych gubernii, lub na Syberyę za udział w ekonomicznych i politycznych strajkach nie skorzysta z amnestyi. Liczba takich osób od roku 1912 do 1913 wynosi około 1000 osób.

(—) **Pracownicy a pryncypałowie.** Świeżo w senacie zapadł wyrok wielce niedogodny dla licznej rzeszy osób, pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach.

Osoby takie, opuszczając miejsce, otrzymują od swych pracodawców świadectwa o uzdolnieniu, wiedzy i moralności, stanowiące zwyczajowo dowód niemal konieczny dla otrzymania nowej posady.

Według prawa francuskiego, jeżeli pracodawca nie chce wydać świadectwa, sąd nakazuje mu to pod grozą zapłacenia 100 franków za każdy dzień zwłoki.

U nas takiego przepisu niema; w praktyce dotychczas sądy po prostu nakazywały wydanie świadectwa, pryncypałowie zaś dobrowolnie już poddawali się powadze wyroku.

Obecnie jednak senat wyjaśnił, że tego rodzaju praktyka sądowa nie jest zgodna z prawem; ponieważ nie można, wrazie oporu ze strony pracobiorcy, zmusić go do napisania świadectwa, więc i wydawanie tego rodzaju wyroków nie powinno mieć miejsca.

Słowem, w myśl wyroku senatu, pryncypał może wydawać świadectwo, lub nie, jak mu się podoba.

(e) **Listy terminowe miejskie.** Komitet giełdy łódzkiej zwrócił się do głównego zarządu poczt i telegrafu z prośbą o zaprowadzenie w Łodzi na wzór zagranicy doręczania listów terminowych miejscowych. Operacya ta polega na tem, że wysyłający wrzuca list terminowy do specyalnie urządzonej skrzynki i zawiadamia dzwonkiem odnośnego urzędnika, który bezzwłocznie wysyła przez roznosiciela list do adresata. Zaprowadzenie tej operacyi pocztowej jest bardzo ważne dla przemysłu i handlu łódzkiego.

(e) **Ze Związku przemysłowców.** W swoim czasie donosiliśmy, że Związek właścicieli przędzalni zarobnych postanowił podwyższyć taksę za robotę w przędzalniach.

W dniu dzisiejszym Związek rozesłał do fabrykantów cyrkularz, w którym zawiadamia, że wskutek poniesionych w ciągu ostatnich trzech lat strat z powodu nizkiej ceny za robotę w przędzalniach, Związek postanowił pobierać z dniem 1 kwietnia r. b. następującą płacę za roboty wykonywane w przędzalniach, a mianowicie: za 1 funt przędzy gatunku do Nr. 3 er po 1 kop., gatunku od $3^1/_4$ er do $5^1/_4$ er po $1^1/_2$ kop., gatunku $5^1/_2$ er do 9 er po 2 kop. Poza tem związek postawił warunek, by należność za robotę w przędzalniach regulowana była w ciągu 6 miesięcy przy obrachunkach miesięcznych, lub gotówką z odliczeniem odpowiedniego sconta.

Wszelkie zatargi z fabrykantami załatwiane być winny w Związku, którego lokal mieści się przy ulicy Zachodniej pod Nr. 70, z udziałem ustanowionych ekspertów.

Cyrkularz podpisały 54 firmy, reprezentujące III sekcyę Związku przemysłowców.

(a) **Z komisyi szkolnej.** Wczoraj o godzinie 7-ej wieczorem, w oddziale magistratu odbyło się pod przewodnictwem prezydenta rz. r. st. W. Pieńkowskiego, posiedzenie członków komisyi szkół miejskich ogólnych.

Uchwalono utworzyć dwie posady lekarzy dla szkół ogólnych miejskich z pensyą po rubli 600 rocznie dla każdego. Etat liczyć się będzie od dnia 1/14 marca r. b.

Dla dzieci najbiedniejszych rodziców, kształcących się w szkołach elementarnych, wyznaczono kupno kajetów i podręczników rb. 435 rocznie, t. j. w stosunku po rb. 15 na każdą z 29 szkół.

W etacie szkolnym postanowiono zmienić redakcyę § 275 w tym duchu, że rb. 1,000, wyznaczone na zapomogi dla nauczycieli i nauczycielek, oddane będą do rozporządzenia naczelnika dyrekcyi naukowej z warunkiem, że komisya szkolna, po rozpatrzeniu i przyznaniu zapomogi potrzebującym, zaprotokułuje to i po otrzymaniu opinii inspektora szkół ludowych przedstawi naczelnikowi dyrekcyi naukowej do zatwierdzenia.

Na skutek prośby starszego nauczyciela szkoły Nr. 25, p. Wacława Latoura, złożonego ciężką chorobą, o zapomogę, komisya postanowiła wydać mu jednorazowo rb. 150 z funduszu zapomogowego.

(e) **Z giełdy łódzkiej.** Wczoraj w lokalu giełdy odbyło się posiedzenie komitetu giełdowego pod przewodnictwem p. Grohmana.

Rozpatrzono i zaakceptowano sprawozdanie z działalności komitetu za rok 1912, które przedstawione zostanie do zatwierdzenie na ogólnem zebraniu rocznem.

(e) **Ograniczenia dla żydów na letniskach.** W dykasteryach do spraw włościańskich poruszona została sprawa zastosowania do letników żydów prawa zabraniającego zamieszkiwania we wsiach żydom.

Ograniczenie to dotyczy wielu łodzian, którzy licznie zamieszkują w sezonie letnim na letniskach w okolicach Łodzi.

(e) **Kursy dla dorosłych.** Nauczyciel szkoły miejskiej przy ulicy Przejazd pod nr. 61 p. Jan

Sawicki otrzymał pozwolenie na otwarcie kursów wieczornych dla dorosłych.

(x) **Osobiste.** Ksiądz dziekan A. Gniazdowski wyjechał zagranicę na kuracyę.

(x) **Święcone** chóru polskiego przy kościele św. Krzyża, wyznaczone na dzień jutrzejszy, zapowiada się bardzo dobrze.

Święcone odbędzie się w lokalu majstrów piekarskich przy ul. Podleśnej nr. 1 punktualnie o godz. 6 wieczorem.

(h) **Ze szkoły C. Waszczyńskiej.** Pokaz prac uczenic 7-klasowej szkoły handlowej C. Waszczyńskiej wczoraj zamknięto. Zwiedziło pokaz 3471 osób.

(x) **Z tow. „Przyszłość".** Tygodniowe zebranie członków towarzystwa abstynentów „Przyszłość" odbędzie się jutro 30 b. m. o godzinie pół do 3 po poł. w lokalu stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan (Konstantynowska nr. 5).

Na temat przeciwalkoholowy odczytany zostanie referat p. t. „Pracujmy" na pogawędkę zaś towarzyską — artykuł „Pionierki emancypacyi".

(a) **Z Tow. dobroczynności.** Na wczorajszem posiedzeniu zarządu Tow. dobroczynności wobec złożenia przez p. Eug. Geyerową mandatu przewodniczącej przytułku położniczego, postanowiono prosić ją o skłonienie kogoś z rodziny do przyjęcia na siebie obowiązków prezesowej wzmiankowanego komitetu ze względu na to, iż założycielami przytułku położniczego są członkowie rodziny Geyerów.

Postanowiono wyrazić gorące podziękowanie ustępującemu ze stanowiska kierownika przytułku położniczego, dr. J. Wisłockiemu za jego długoletnią i gorliwą pracę. Na miejsce d-ra Wisłockiego naczelnym lekarzem przytułku położniczego przy ulicy Dzielnej mianowano dr. Garlicką, zaś w przytułku na Bałutach dr. Glogera.

W sprawie wyznaczenia placu pod budowę własnego gmachu dla 3-ej ochrony postanowiono, aby delegowani członkowie zarządu porozumieli się z magistratem, w celu omówienia warunków, na jakich projektowany plac ten w lesie widzewskim oddany być może Towarzystwu dobroczynności.

(x) **Z Muzeum nauki i sztuki.** W poniedziałek dnia 31 b. m. o godz. 6-ej po południu dr. Skalski udzielać będzie objaśnień w zakresie rozszerzania się i ofiar ospy.

(x) **Przeciw chederom litwackim.** Dziewięciu rabinów, mianowicie z Góry Kalwaryi, Parysowa w pow. garwolińskim, Radzymina, Ostrowca, Aleksandrowa, Radzynia, Skierniewic, Lublina i Sochaczewa—ogłosiło odezwę „do rodziców żydowskich", w której piszą między innemi, że zbadawszy stan rzeczy wszechstronnie, powzięli jednomyślnie uchwałę, że nie należy oddawać dzieci do chederów, utrzymywanych przez litwaków, stosujących swój system nauczania.

(x) **Zgromadzenie kupców m. Łodzi.** We wtorek d. 1 kwietnia r. b. o godz. 4 po poł. odbędzie się w biurze Urzędu Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi (Piotrkowska nr. 87), ciągnienie do amortyzacyi 5 obligacyj Zgromadzenia emitowanych dla zebrania funduszów na budowę Szkoły Handlowej.

O asystowanie przy ciągnieniu Urząd Starszych uprasza p.p. wierzycieli obligacyjnych.

(x) **T-wo „Krzewienia oświaty"** przypomina, że dziś t. j. w sobotę 29 b. m. o godz. 8 wiecz., w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11, dr. fil. Marya Przedborska wygłosi odczyt „O Arystotelesie i filozofii po Platonie i Arystotelesie"; jutro t. j. w niedzielę 30 b. m. o godz. 4 po poł. adw. przys. Eug. Sokołowski wygłosi jeden z najznakomitszych swoich odczytów mianowicie: „Postęp a życie". Bilety wejścia od 10 do 50 kop. Odczyty rozpoczną się punktualnie o 8 wiecz. i 4 po poł.

(h) **Ze zgromadzenia majstrów koszykarskich.** Jutro, o godzinie 3 po poł., w lokalu starszego zgromadzenia przy ul. Widzewskiej nr. 5, odbędzie się kwartalne zebranie członków tego zgromadzenia.

(a) **Z przytułku starców i kalek.** W obecnej chwili w przytułku dla starców i kalek (przy ulicy Dzielnej Nr. 52) znajduje się 299 pensyonarzy, w tem 102 mężczyzn i 197 kobiet. Według wyznań: katolików 60, ewangelików 41 i prawosławny 1; katoliczek 113, ewangeliczek 84.

(x) **Zielony karnawał.** Na otwarcie zielonego karnawału urządzają artyści teatru polskiego w sobotę dnia 12 kwietnia 1913 r. w sali koncertowej przy ul. Dzielnej wielki bal maskowy. Niezwykle urozmaicony, imponujący program zabawy, którego szczegóły podadzą w najbliższych dniach afisze, każe się spodziewać, że bal ten w pamięci uczestników zapisze się na długo przemiłem wspomnieniem.

(x) **Z Harmonii.** Jutrzejszy podwieczorek taneczny w Tow. „Harmonia" w lokalu własnym przy ulicy Głównej nr. 62—zapowiada się świetnie. Początek punktualnie o godz. 6-ej po poł.

W dniu zaś 6 kwietnia r. b. w sali hotelu Manteufla zarząd Tow. „Harmonia" organizuje Wiosenny koncert-raut o bardzo urozmaiconym programie, wypełnionym przez chóry i celniejsze siły Tow. oraz zaproszonych gości solistów. Początek o godz. 5 po poł.

Zarząd Tow. „Harmonia" za naszem pośrednictwem prosi członków, którzy pobrali książki z biblioteki Tow. i przetrzymując je po kilka miesięcy, dotychczas nie zwrócili, aby w przeciągu trzech tygodni, a najpóźniej do 1-go maja r. b. zwrócili je bibliotekarce, albowiem w przeciwnym razie nazwiska tych, którzy przetrzymują książki stanowiące własność ogółu stowarzyszonych będą opublikowane w gazetach.

(x) **Koło pracowników drogi żelaznej fabryczno-łódzkiej** urządza w sobotę 5 kwietnia r. b. o godzinie 8 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Widzewskiej nr. 73 wieczór muzyczno-dramatyczny z urozmaiconym programem.

Po wyczerpaniu programu nastąpią tańce.

(a) **Z T. W. C. w Łodzi.** W sobotę, dnia 5 kwietnia, komitet dochodów niestałych towarzystwa warszawskich cyklistów w Łodzi, pod wodzą p. Jana Andrzejewskiego, urządza wieczornicę artystyczną w lokalu „Lutni" przy ulicy Piotrkowskiej nr. 108.

Program wieczornicy wypełnią: gra na fortepianie, śpiewy, deklamacye, dyalogi i występ koła dramatycznego w wesołej jednoaktowej komedyi „Uroki" — Nagody.

(x) **Tow. zwolenników rozwoju fizycznego.** Jutro 30 b. m. o godz. 5 po poł. zarząd T-wa urządza dla swych członków w lokalu własnym Nawrot nr. 23—zebranie towarzyskie pod nazwą „Jajko Wielkanocne", na którem przy zespólnej biesiadzie wykonane zostaną produkcye artystyczne przez członków amatorów T-wa.

Na komplet ćwiczeń dla dzieci członków zapisy przyjmuje się w dalszym ciągu.

(x) **Powitanie wiosny w „Lirze".** Na schyłku sezonu obecnego Tow. śpiew. „Lira" zapowiada jeszcze jedną ostatnią w sezonie zabawę taneczną p. t. „Powitanie wiosny", która odbędzie się jutro 30 b. m. o godz. 8 i pół wieczorem w sali własnej przy ul. Piotrkowskiej nr. 91.

W zabawie przyrzekły wziąć udział liczne koła członków wraz z rodzinami i gośćmi wprowadzonymi.

Do tańca przygrywać będzie dobrze zgrany kwartet smyczkowy. Bufet i cukiernia na miejscu. Cena biletu wejścia—30 i 40 kop. od osoby.

(e) **Z kolei łódzkiej.** Na miejsce lekarzy kolei łódzkiej d-ra Kaczmarkiewicza i d-ra Dutkiewicza mianowani zostali dr. Artyfikiewicz i dr. Gromski.

(e) **Z banku wołżańsko-kamskiego.** Dyrektor łódzkiego oddziału banku wołżańsko-kamskiego, p. Zachert, wyjechał onegdaj na posadę dyrektora oddziału tegoż banku w Kijowie. Na jego miejsce w Łodzi mianowany został wicedyrektor łódzkiego oddziału, p. Żółtowski, który objął już obowiązki.

(a) **Zgon aktora.** Otrzymano wiadomość, że zmarł w Otwocku Antoni Folta, zdolny artysta dramatyczny łódzkiego teatru Polskiego.

Grywał on na scenach lwowskiej, poznańskiej i wileńskiej.

Od lat kilku gnębiła go choroba piersiowa. Przed kilkunastu tygodniami koledzy wysłali go do Otwocka, gdzie śmierć przecięła młode, bo zaledwie 30-letnie życie.

(a) **Wspomnienie pośmiertne.** Zmarł w Łodzi ś. p. Karol Grodzicki, majster murarski i obywatel łódzki.

Zmarły był między innymi założycielem Towarzystwa rzemieślniczego „Lira" i członkiem kilku instytucyj filantropijnych.

S. p. Grodzicki osierocił żonę i kilkoro dzieci.

(a) **Z żałobnej karty.** Wczoraj zmarł w mieście naszem ś. p. Karol Wutke, w wieku lat 71, obywatel i przemysłowiec miasta Łodzi. Zmarły sprawował różne mandaty w kilku instytucyach tutejszych, między innemi był zastępcą dyrektora Tow. kredytowego m. Łodzi.

(a) **Znalezione zwłoki.** Wczoraj wieczorem na ul. Węglowej znaleziono zwłoki człowieka, lat ok. 50, niewiadomego nazwiska. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowych.

(a) **Szantaż.** I wydział karny sądu okręgowego w Piotrkowie rozpatrywał wczoraj sprawę mieszczanina Łodzi, Kasrjela Freunda, oskarżonego o szantaż. Dowiedziawszy się, że w Tow. akc. Schön w Sosnowcu spełniono znaczną kradzież towarów, Freund w roku 1908 zwrócił się listownie do administracyi tej fabryki, oświadczając, iż jako agent policyi śledczej, gotów jest za pewnem wynagrodzeniem zająć się wykryciem sprawców kradzieży i paserów, u których znajduje się skradziony towar.

Ponieważ firma Schön zgodziła się na tę propozycyę, Freund wyjechał natychmiast do Sosnowca i przedstawił się jako agent Lasman. Pobrawszy a conto umówionego wynagrodzenia 850 rb., Freund znikł bez wieści. Firma Schön, przekonawszy się, iż padła ofiarą oszustwa, zawiadomiła o fakcie tym policyę, która po kilkuletnich poszukiwaniach odszukała Freunda i oddała w ręce sądu.

Na rozprawie wczorajszej, do której wezwano 6 świadków kupców z Łodzi, oraz agenta wydziału śledczego Gorodeckiego, oskarżony nie przyznał się do winy.

Sąd, po długich naradach, skazał Freunda na pozbawienie szczególnych praw, oraz na 1 rok rot aresztanckich z zasądzeniem na rzecz firmy 550 rb. 50 k.

(h) **Fałszywy alarm.** Wczoraj, o godz. 9 wieczorem, zawezwano straż ogniową ochotniczą na ulicę Dzielną nr. 25, gdzie miał wybuchnąć pożar. Alarm okazał się jednak fałszywy.

*

(a) **Straszny wypadek.** W czwartek ubiegły w młynie parowym Wilhelma Kantnera w Łęczycy, robotnik Józef Ludwikowski lat 40, zajęty doglądaniem maszyny parowej, skutkiem chwilowej nieostrożności został pochwycony przez pas transmisyjny za zwierzchnią odzież i uniesiony pomiędzy koła.

Zanim wypadek spostrzeżono i zatrzymano maszynę, L., odarty z odzieży i cały we krwi nie dawał już znaków życia. Dzięki jednak użyciu środków lekarskich przywrócono go do przytomności i przewieziono do szpitala, gdzie pozostaje w stanie bardzo groźnym.

SZTUKA.

(x) **Teatr popularny.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś wieczorem ukaże się po raz pierwszy głośna sztuka w 5 aktach A. Dumasa „Dama Kameliowa".

Jutro w niedzielę po południu arcywesoła komedya Okonkowskiego „Jarmark małżeński", wieczorem po raz drugi efektowna sztuka „Dama Kameliowa".

W poniedziałek po poł. arcydzieło St. Wyspiańskiego w 5 aktach „Wesele", wieczorem po raz pierwszy tragedya w 5 aktach Fr. Schillera „Zbójcy".

We wtorek „Ojczyzna" sztuka w 7 aktach Sardou.

(x) **Teatr Polski** (Cegielniana 63). Kancelarya teatralna komunikuje nam:

Dziś o godz. 8 min. 15 wiecz. „Święto pokoju" — G. Hauptama.

Jutro o 3 po poł. „Wicek i Wacek" komedya — Z. Przybylskiego, wieczorem zaś o godz. 8 min. 15 „Święto pokoju" po raz trzeci.

W poniedziałek o godzinie 3 po poł. wyborna krotochwila w 3 aktach „Pies gończy"; wiecz. o 8 min. 15 „Święto pokoju".

(x) **Koncert T-wa Szopena.** T-wo muzyczne im. Szopena urządza w sobotę dn. 5 kwietnia w sali koncertowej przy ul. Dzielnej nr. 18, wielki koncert z udziałem młodego pianisty warszawianina, ucznia prof. Michałowskiego, Jerzego Żurawlowa, który ostatnim swym koncertem w Filharmonii warszawskiej wzbudził zachwyty w świecie muzycznym warszawskim oraz znanego dobrze publiczności naszej utalentowanego pianisty, Józefa Śmidowicza, którzy na dwa fortepiany odegrają specyalnie na dwa instrumenty pisane utwory Schytta, Arenskiego i innych.

Będzie to uczta artystyczna nielada. Oprócz wymienionych artystów w ciekawym tym koncercie przyjmują udział jeszcze: dyr. A. Brandt

(skrzypce), M. Gryficz—Mielewska, (deklamacja) Ida Kohn (śpiew), Henryk Gochel, Jan Gochel (skrzypce) i Gustaw Horak (wiolonczella).

Jesteśmy pewni, że sala koncertowa w przyszłą sobotę wypełni się po brzegi publicznością, tembardziej, że ceny biletów (od 25 kop. do 2 rb.) są bardzo przystępne.

Bilety nabywać można codziennie od wtorku w księgarni Gebethnera i Wolfa Piotrkowska 87.

Z powodu uroczystego święta Zwiastowania N. M. P., przypadającego w poniedziałek, następny numer „Rozwoju" wyjdzie we wtorek o zwykłej porze.

Pogrzeb księdza Pawła Wróblewskiego.

Dziś o godzinie 11-ej rano rozpoczęły się w kościele Wniebowzięcia N. M. P. uroczystości pogrzebowe ks. Pawła Wróblewskiego, prefekta szkół w Łodzi i na Bałutach.

Przed Wielkim ołtarzem mszę żałobną odprawił ks. prałat Wyrzykowski w otoczeniu licznie zebranego duchowieństwa.

Po mowie żałobnej wyruszył ogromny kondukt pogrzebowy, który zajął miejsce od kościoła N. M. P. do ulicy Ogrodowej.

W orszaku pogrzebowym wzięło udział około 4000 młodzieży szkolnej, bractwa, 62 księży i tłumy pobożnych.

Trumnę ze zwłokami ś. p. ks. Wróblewskiego na cmentarz ponieśli księża na swych ramionach.

Ogółem w pogrzebie brało udział około 30 tysięcy pobożnych.

Ks. Paweł Wróblewski urodził się w Praszmyszu ziemi płockiej, ukończył szkołę handlową w Warszawie, gdzie po skończeniu jej wstąpił do seminaryum warszawskiego, które skończył przed pięciu laty.

Od 3-ch lat zamieszkał w Łodzi i został prefektem szkół, w Łodzi i na Bałutach.

Postępowaniem swojem zjednał sobie wielką popularność pomiędzy ludem i miłość pomiędzy młodzieżą szkolną.

(h)

Z WARSZAWY.

—?—

* Burzenie fortów.

Przy burzeniu fortów w całym pasie fortecznym, okalającym Warszawę, pracują w dalszym ciągu setki ludzi. W murach fortecznych wybijane są przy pomocy oskardów głębokie otwory, do których kładą materye wybuchowe, rozsadzające mury. Grunt po fortach zostanie zupełnie splantowany, a z fortów warszawskich zostanie tylko jedna cytadela, która przeznaczona będzie na składy materyałów wojskowych.

* Paderewski w Warszawie.

Przy współudziale Filharmonii odbył się wczoraj pierwszy koncert Paderewskiego.

Sala przepełniona była do ostatniego miejsca. Mistrzowi zgotowaną ogromną owacyę.

W ogólnym hołdzie, złożonym Paderewskiemu przez liczne towarzystwa i szkoły, „Lutnia" warszawska wręczyła mu dyplom na członka honorowego, treści następującej:

„Uchwałą zgromadzenia walnego „Lutni" warszawskiej z dnia 5 lutego w jej roku jubileuszowym 1912, nadano godność członka honorowego „Lutni" Ignacemu Paderewskiemu

za serce bratnie,
za pieśń polską

— — — Taka pieśń — to siła, dzielność,
Taka pieśń — to nieśmiertelność".

Warszawa dnia 29 marca 1913 r.

* Tragiczna śmierć lotnika.

Korzystając z ładnej pogody w dniu wczorajszym wzniósł się na polu Mokotowskiem między innymi na aparacie „Nieupert" lotnik Aleksander Perłowski, podporucznik szkoły awiacyjnej wojskowej w Warszawie. Kiedy aeroplan znajdował się już na dość znacznej wysokości, nagle motor przestał działać i dwupłatowiec spadł, zdruzgotany w kawałki.

Perłowski zabił się na miejscu.

Młody lotnik liczy zaledwie 24 lata i uchodził za zdolnego pilota.

Przed wzlotem zauważono, że Perłowski był zdenerwowany, aeroplanu dosiadł on w stanie bardzo podnieconym. Opowiadają, że Perłowski wyraził się do jednego z kolegów, że wzlot, który odbędzie, będzie ostatnim.

Kiedy rzeczy Perłowskiego w mieszkaniu opieczętowywano, znaleziono podobno na stole kartkę, w której zmarły zawiadamiał, że uprzykrzywszy sobie życie, popełni samobójstwo i do mieszkania tego już nie wróci.

Aparat, z którym spadł Perłowski, kosztował 8 tys. rb.

* Testament Chrzanowskiego.

Zmarły Bronisław Chrzanowski zapisał jedną trzecią część majątku, czyli około pół miliona rubli na uczczenie pamięci zamordowanego syna Stanisława, t. j. na budowę pomnika, kaplicy i t. d., resztę zaś majątku, czyli około miliona rb. dziedziczą spadkobiercy zmarłego bez jakichkolwiek wyłączeń lub zastrzeżeń.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 28 marca (P.) Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan zatwierdził projekt pomnika Cesarza Aleksandra I w Kiszyniowie, wznoszonego dla upamiętnienia 100 rocznicy przyłączenia Bessarabii.

PETERSBURG, 28 marca (P.) Ministeryum komunikacyi wniosło do Rady ministrów podanie o zezwolenie zamówienia w drugiej połowie roku bieżącego szyn, wiązań i taboru ruchomego na ogólną sumę rb. 39,194,400.

URGA, 28 marca (P.) Minister spraw zagranicznych Chanda-Dordzi, który przewodniczył misyi poselskiej w Petersburgu, przybył do Urgi, przejechawszy drogę do Wierchnie-Udinska w samojeździe i natychmiast po przyjeździe przyjęty był na audyencyi przez chutuchtę.

PETERSBURG, 28 marca (P.) Rada ministrów zaaprobowała dla wniesienia do instytucyj prawodawczych projekt etatów chełmskich instytucyj gubernialnych.

PETERSBURG, 28 marca (wł.) Po wyjściu ministra wojny Suchomlinowa z akademii lekarskiej profesorowie otworzyli posiedzenie, na którem ułożyli memorandum, twierdząc w niem, że nie od nich zależały ostatnie wypadki. Naczelnik akademii obiecał tę rezolucyę przedłożyć Suchomlinowi i zakomunikować im odpowiedź.

Studenci urządzili owacyę wychodzącym z akademii profesorom.

PETERSBURG, 28 marca (wł.) Część profesorów Akademii wojenno-lekarskiej podaje się do dymisyi.

PETERSBURG, 28 marca. (P.) Pociąg, przychodzący tu z Odesy, spóźnił się o godzinę skutkiem pożaru, jaki w nim wynikł. Spaliły się wagon pocztowy i bagażowy, przyczem niebezpieczeństwo zagrażało całemu pociągowi.

PETERSBURG, 28 marca. (P.) W sali konferencyjnej akademii wojenno-medycznej, na zaproszenie ministra wojny, zgromadzili się w pełnym komplecie profesorowie na czele z naczelnikiem akademii Makawiejewem. Minister Suchomlinow zwrócił się do zgromadzonych z przemową, poruszając wprowadzone w akademii reformy i zaproponował osobom kierującym i profesorom reformy te przyjąć pod uwagę i stosować się do nich. Nowa ustawa przysłana będzie akademii jutro.

WIEDEN, 28 marca (w.) „Reichspost" donosi. Komisya austryacka, ustanowiona celem zbadania sprawy zamordowania przez czarnogórców księdza Palica i wyświetlenia położenia cudzoziemców w oblężonem Skutari, udała się już na miejscie.

PARYŻ, 28 marca (P.) „Journal de Debat" uważa kontrybucyę wojenną za niemożliwą, gdyż Turcya nie jest w stanie jej zapłacić. Prócz tego nie leży w interesie Francyi zwiększanie długu Turcyi.

MEDYOLAN, 28 marca (wł.) Z Salonik telegrafuje korespondent „Secolo" o rozmowie, jaką miał z tamtejszym komendantem wojsk bułgarskich, który się wyraził, że upadek Adryanopola wywoła zasadnicze zmiany tak w dyplomacyi, jak w dalszych planach strategicznych. Wojsko bułgarskie z wyjątkiem niewielkiej załogi w Adryanopolu, przesunięte zostanie w najbliższym czasie na linię Czataldży. Linia fortów pod Czataldżą już w jednym punkcie przerwana, długo utrzymać się nie będzie mogła. Wówczas bułgarzy wkroczą do Konstantynopola, aby go zająć, choćby na pewien przeciąg czasu.

BERLIN, 28 marca (wł.) Grono inteligencyi tutejszej polskiej zamierzało wystawić na scenie jednego z większych teatrów berlińskich „Halkę" Moniuszki. Tymczasem policya odmówiła pozwolenia na wystawienie opery w języku polskim, wobec czego przedstawienie nie dojdzie do skutku.

Po upadku Adryanopola.

ADRYANOPOL, 28 marca (wł.) Król Ferdynand wjechał dziś uroczyście samochodem do Adryanopola w towarzystwie swoich synów i generałów; Sawowa, Iwanowa, Petrowa i Raczowa. Załoga turecka w ostatniej chwili usiłowała jeszcze wysadzić mosty kolejowe w powietrze, prowadzące przez rzekę Argę, lecz udało się temu częściowo zapobiedz. Pomimo to król polnemi drogami dojechał bo twierdzy, przejeżdżając pomiędzy nieskończonymi szeregami jeńców tureckich. Ludność witała króla entuzyastycznie. Król zajechał do klubu wojskowego, gdzie czekał Szukri-basza ze swoim sztabem. Tam odbyła się parada wojsk bułgarskich.

Następnie król wdzielił audyencyi Szukri-paszy, który wręczył królowi swoją szpadę. Król oddał mu ją z powrotem ze słowami uznania za jego męstwo.

SOFIA, 28 marca (wł.) Dotychczas brak urzędowych doniesień o przebiegu szturmu na Adryanopol, ponieważ połączenie telegraficzne nie zostało jeszcze przywrócone. Dziś przybyło do Sofii 13 paszów z Szukri-paszą na czele.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (wł.) Dopiero dziś dzienniki donoszą o zdobyciu Adryanopola. „Tanin" pisze, że upadek Adryanopola jest wielkiem nieszczęściem dla Turcyi, ale nie złamie dumy narodowej. „Taswiri Estjar" pisze, że zdobycie Adryanopola jest nieuleczalną raną dla Turcyi i będzie bodźcem do krwawej zemsty.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (wł.) „Tanin" pisze na podstawie informacyj z kół urzędowych, że rząd turecki nie został poddaniem się Adryanopola zaskoczony; zadaniem Adryanopola było wstrzymywać wojska bułgarskie tak długo, dopóki nie zostanie ukończona koncentracya wojsk tureckich, co też znakomicie się udało.

LONDYN, 28 marca (wł.) Powodzenia bułgarów zaczynają tutaj budzić poważne zaniepokojenie. „Times" pyta, czy Europa jest przygotowana na zdobycie Konstantynopola, co jest rzeczą wcale nie niemożliwą; jeżeli mocarstwa czemprędzej nie pośpieszą z zawarciem pokoju, to Europa pewnego poranku zbudzi się wobec dokonanego faktu, nad którego niedojściem do skutku tak długo pracowała. Obecnie minęła już pora rozmyślań i konferencyj, oraz długich narad, a nastał czas najwyższy do szybkiej decyzyi.

BIAŁOGRÓD, 28 marca (wł.) Organ rządowy omawia upadek Adryanopola i twierdzi, że bezwątpienia bezpośrednio po upadku Adryanopola byłby nastąpił upadek Skutari, gdyby nie żądania austryackie i napad „Hamidie", który wspierany jest przez ukrytych przyjaciół Turcyi.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (wł.) Dziś w południe odbyła się konferencya w ambasadzie austryackiej, którą poprzedziła specyalna konferencya ambasadorów. Rosyjski ambasador opuścił już po kwadransie konferencyę.

Przedmiotem obrad była obecna sytuacya narada nad środkami bezpieczeństwa, jakie należy zarządzić w razie ewentualnego i bardzo możliwego zaburzenia w Konstantynopolu.

Pod Czataldżą.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (wł.) Walki na całej linii Czataldża trwają w dalszym ciągu. Flota turecka bra a udział w walkach pod Derkosz od strony morza Czarnego oraz pod Kalikracyą.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca P.) Wojska bułgarskie posuwają się śmiało naprzód. Turcy pośpiesznie transportują wojska z Izmidy do Czataldży. Wojska z San-Stefano posłano tam również. Wszystkie okręty wojenne, znajdujące się w Dardanelach, udały się do Silistryi w celu powstrzymania bułgarów ogniem działowym.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (P.) Według prywatnych doniesień, grecy wysadzili na

ląd w Enos 50,000 żołnierzy dla udzielenia pomocy bułgarom pod Czataldżą.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca (P.) Otrzymano tu wiadomość, że bułgarzy zdobyli 2 forty na linii Czataldża i przerwali lewe skrzydło tureckie.

Bitwa toczy się pod Czekmedze.

Pociski sięgają Kademkioj.

Sztab główny cofnął się do San-Stefano.

Włościanie z rodzinami uciekają do Konstantynopola.

Flota turecka udała się na morze Czarne.

Pod Skutari.

LONDYN, 28 marca (wł.) Cała uwaga skupia się obecnie nad Skutari. Panuje przekonanie że Czarnogóra zlekceważy sobie żądania Europy i weźmie Skutari.

CETYNIA, 28 marca (P.) Tutejszy poseł austryacki poczynił nowe kroki wobec rządu czarnogórskiego, by Skutari nie było ostrzeliwane przez czarnogórców, dopóki komendant twierdzy nie otrzyma z Konstantynopola polecenia wypuszczenia ludności cywilnej.

O polecenie takie stara się poselstwo austryackie w Konstantynopolu.

LONDYN, 28 marca (P.) Wobec skargi Czarnogórza na wyznaczenie mu zbyt niewielkiego terytoryum w wilajecie skutaryjskim, mocarstwa, jak dowiaduje się agencya Reutera, zamierzają wysłać do wilajetu komisyę oraz udzielić finansowego poparcia dla prac irygacyjnych i innych, przy których pomocy jezioro Skutaryjskie lub jego część może być przekształcona na ziemie uprawne.

WIEDEN, 28 marca. (wł.) Posłowie mocarstw, nie wyłączając rosyjskiego, poczynili w Cetynii przedstawienie co do granic Albanii i oblężenia Skutari.

Tutejsze koła dyplomatyczne sądzą, że król Mikołaj ustąpi.

W przeciwnym razie zarządzona zostanie demonstracya floty austryackiej.

WIEDEN, 28 marca. (wł.) Zródła tutejsze stwierdzają, że posłowie rosyjscy w Białogrodzie i w Cetynii nie otrzymali dotychczas instrukcyi od swego rządu, przez co akcyą mocarstw w kwestyi Skutari uległa nowej zwłoce.

KONSTANTYNOPOL, 28 marca. (wł.) Na żądanie ambasadora austryackiego, Palavicini'ego Porta pozwoliła dowódcy Skutari wypuścić ludność cywilną z twierdzy.

Z ostatniej chwili.

Londyn, 29 marca (wł.) „Pall Mal Gazette" donosi, że jeżeli Czarnogórze nie spełni żądań mocarstw, to rozpocznie się blokada całego wybrzeża czarnogórskiego przez zjednoczone floty wszystkich mocarstw, które postanowiły za wszelką cenę położyć kres dalszemu rozlewowi krwi. Rosya miała podobno poczynić przedstawienia u rządu bułgarskiego, aby ograniczył swoją akcyę wojenną do linii Czataldża.

Londyn, 29 marca (wł.) Dr. Danew przybywa do Londynu, aby Greyowi, jako przewodniczącemu konferencyi ambasadorów, przedłożyć zgodę na pośrednictwo mocarstw, na warunkach przez wielkie mocarstwa podanych. Bułgarya zgadza się zasadniczo na te warunki, żąda jednak innej, niż ta, jaką wytknęły mocarstwa, linii granicznej na wschodzie i żąda odszkodowania wojennego.

Londyn, 29 marca (wł.) „Daily Mail" donosi z Konstantynopola o klęsce turków pod Czataldżą. Dnia 24 bułgarzy wykonali atak na pozycye tureckie, przyczem turcy stracili 17000 zabitych i rannych. Linii obronnej nie udało się bułgarom przełamać. Wobec tej klęski wezwano wojska Enwer-beja, stacyonowane w San-Stefano, na pomoc pod Czataldżę.

Białogród, 29 marca wł.) Serbskie biuro prasowe stwierdza, że druga serbska dywizya, wraz z kawaleryą brała w walce pod Adryanopolem wybitny udział. Kawalerya w liczbie 1200 jeźdźców wkroczyła pierwsza do miasta.

Białogród, 29 marca. (wł.) Wielkie zdziwienie budzi tu fakt, że telegramy bułgarskie zaledwie wspominają o udziale wojsk serbskich przy wzięciu Adryanopola, podczas, kiedy gazety stwierdzają, że 20 pułk serbski wszedł, jako pierwszy do zdobytej twierdzy.

Dzienniki są również poinformowane, że do Adryanopola wkroczyła na czele wojsk serbska konnica. Nie mogła to być konnica bułgarska, ponieważ bułgarzy posiadają pod Adryanopolem zaledwie 130 jeźdźców. Wobec tego dzienniki tutejsze stwierdzają, że serbowie brali główny udział przy zajęciu twierdzy i że należy się im przeto główna część zdobyczy wojennych, których wartość oceniono na 150 milionów franków.

Dalej donoszą, że Szukri pasza odesłał był pierwotnie swoją szpadę generałowi serbskiemu, Stefanowiczowi i dopiero, kiedy gen. Iwanow oświadczył, że jemu wyłącznie przysługuje prawo pertraktowania z Szukri paszą, szpadę dowódcy wręczono gen. Iwanowowi.

Wiedeń, 29 marca. (wł.) Z rozkazu Wysokiej Porty wysłany został do komendanta Skutari, Essada paszy parlamentaryusz austryacki z zawiadomieniem, że Porta zgodziła się na wypuszczenie ludności cywilnej z miasta.

Sofia, 29 marca. (wł.) W Adryanopolu znaleziono wielkie zapasy mąki, które natychmiast rozdano ludności.

Sofia, 29 marca. (wł.) W walce pod Adryanopolem padło 14,000 żołnierzy bułgarskich.

Konstantynopol, 29 marca. (wł.) Tureckie ministeryum wojny wydało komunikat urzędowy, ogłaszany na ulicach Konstantynopola, że wiadomość o upadku Adryanopola jest nieprawdziwa. Wiadomość tę rozsiewają ludzie złej woli, którym zależy na upodleniu Turcyi.

Urzędowy komunikat stwierdza nawet, że pod Adryanopolem nie zaszło nic nowego, a na linii Czataldża turcy odnoszą ciągłe zwycięstwa.

Berlin, 29 marca. (wł.) Na naczelnych stanowiskach w ministeryum marynarki mają niebawem zajść zmiany.

Wiedeń, 29 marca. (wł.) Z okazyi pobytu następcy tronu w Poli z powodu wizytacyi floty, lotnik Vantel, chcąc powitać arcyksięcia, podjął lot na aeroplanie, lecz spadł ze znacznej wysokości i potłukł się dotkliwie. Arcyksiążę gratulował mu, że nie poniósł śmierci.

Londyn, 29 marca. (wł.) „Daily Express" donosi z Cetynii, że czarnogórski urząd dla spraw zagranicznych oświadcza kategorycznie, iż absolutnie nie zgodzi się na rozstrzygnięcie przez mocarstwa sprawy Skutari i stwierdza, że wszelkie usiłowania utworzenia wolnej Albanii— są skierowane ku temu, aby zabić Czarnogórze. Oblężenia Skutari Czarnogórze nie zaniecha. Gazeta oświadcza, że poza Czarnogórzem stoi Rosya.

Konstantynopol, 29 marca. (wł.) Na wczorajszej konferencyi ambasadorów obcych mocarstw obradowano nad kwestyą obrony cudzoziemców w Konstantynopolu. Uchwalono sprawę tę powierzyć rządowi tureckiemu. Omawiano wspólną notę do Turcyi. Decyzya zapadnie na dzisiejszem posiedzeniu konferencyi.

Adryanopol, 29 marca. (wł.) Od serbskiego generała wojsk, stacyonowanych w Mustafa paszy, otrzymał generał wojsk bułgarskich, czynnych przy zajęciu Adryanopola, telegram następującej treści: Przesyłam gorące, braterskie uczucia armii serbskiej z powodu zajęcia Adryanopola i rozbicia olbrzymiego pancerza mahometan. Sława Wam!

Paryż, 29 marca. (wł.) Gazety rzymskie powtarzają uporczywie pogłoskę, że król Mikołaj czarnogórski został zamordowany lub umarł nagle. W Paryżu sądzą, że wobec podeszłego wieku króla i wyczerpania sił, spowodowanego przez wojnę, nagła śmierć króla jest bardzo możliwa. Potwierdzenia tej sensacyjnej pogłoski narazie brak.

Ateny, 29 marca (wł.) Czynione są tu rozległe przygotowania do pogrzebu króla greckiego. Zwłoki zamordowanego króla wystawiono w katedrze na widok publiczny. Olbrzymie tłumy odwiedzają trumnę. Poseł serbski w Atenach złożył na grobie króla wieniec od króla Piotra serbskiego z następującym podpisem:

„Jerzemu I-mu, przyjacielowi i sojusznikowi, król Piotr I-szy.

Sofia, 29 marca (wł.) Urzędowa agencya bułgarska zamieszcza telegram, wysłany przez generała Iwanowa do generalissimusa Sawowa następującej treści:

Adryanopol poddał się wojskom bułgarskim. Dnia 26 b. m. o godzinie 10 przed południem wszystkie forty wschodnie wzięte zostały z rozwiniętemi sztandarami. Po stracie fortów, turcy zaprzestali ognia i poddali się. Wojska serbskie brały w walce udział tylko demonstracyjny.

Wiedeń, 29 marca. (wł.) Z Konstantynopola donoszą, że rząd turecki zgodził się na wypuszczenie ze Skutari ludności cywilnej i wysłał odpowiednie instrukcye Essadowi paszy. W tureckich kołach rządowych sądzą, że Essad pasza zgodzi się na wypuszczenie ludności w tym tylko razie, jeśli armia oblegająca zaniecha bombardowania miasta i ograniczy się do blokady twierdzy, zmuszając ją głodem do poddania się.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Niniejszem zwracamy się do Szan. Pana z uprzejmą prośbą o łaskawe podjęcie w poczytnem Swem piśmie działalności agitacyjnej ku powiększeniu frekwencyi w Teatrze Polskim. Wzorowem wykonaniem czwartkowej premiery „Święto pokoju" Hauptmana teatr nasz dowiódł, że umie stanąć na wysokości zadania i zadowolnić najwybredniejsze nawet wymagania, co powinnoby przełamać apatyę publiczności, skazującą teatr na zagładę.

Za pośrednictwem poczytnego pisma Szan. Pana zapewniamy publiczność łódzką, iż dyrekcya, reżyserya i artyści, i nadal dokładać będą wszelkich starań, by doborem i wykonywaniem sztuk odpowiedzieć wymaganiom polskiego ogółu łódzkiego.

Z poważaniem
Zarząd Tow. teatralnego polskiego
w Łodzi.
Leon Golc, dr. Barciński.

*

Poparcia teatrowi polskiemu nie odmawialiśmy nigdy, stojąc zawsze na stanowisku życzliwem i bezstronnem.

O ile zatem obecnie teatr stanie na wysokości zadania, znajdzie niewątpliwie nietylko w nas wyrozumiałych krytyków, ale i w szerokich sferach naszego miasta stałych bywalców i zwolenników.

Redakcya.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 29/III 1912 roku).

	Zad.	Ofiar.	Tran.		Zad.	Ofiar.	Tran.
Czeki na Berl.	46.55	—.—	—.—	B-ku D. War.	465	460	—.—
4% Renta	94.40	93.40	93.60	B-ku H. War.	—.—	—.—	445
5% Poż. z 1905	—.—	—.—	—.—	„ Łodz.	433	429	—.—
5% Poż. z 1906	—.—	—.—	—.—	Akc. Lilpopy	185	183.25	—.—
Premj. I emis.	459	449	—.—	„ Putilow.	—.—	—.—	162
II „	358	348	—.—	„ Rudzki	—.—	—.—	132.50
Szlacheckie	341	331	—.—	„ Starach.	—.—	—.—	268
4½ Lis. Ziem.	88.35	87.85	88.45	„ Zawier.	—.—	—.—	—.—
4% „ „	84.25	—.—	—.—	„ Żyr. zak.	—.—	—.—	272
5% Lis. Warsz.	91.60	90.60	91.10	5% L. Piotrk.	—.—	—.—	—.—
4½ „ „	86.50	85.50	—.—	5% Obl. W.	—.—	—.—	—.—
5% Łódz. Vlls.	98.00	96.00	—.—	4½ L. Częst.	—.—	—.—	—.—
6½% Łódz. V	83.50	81.50	—.—	Bank K. m. Ł.	—.—	—.—	—.—
5% L. Z. Ł. VII	86.75	85.20	—.—	Rudzki a. ak.	—.—	—.—	—.—

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wiatru (metrów na sekundę)	Uwagi
28/III 1 popoł.	742.4	10,0	67	Pn W 1	Z dnia 28/III
28/III 9 wiecz.	744.5	7,0	92	W 1	Temperatura
29/III 7 rano	748.0	5,8	94	Pd 2	max. +11,5C.,
					min. — 0,8
					Opadu 0,0 mm

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Szukosława. Jutro Dobromira. W poniedziałek: Zbigniewa. We wtorek: Sadomira.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 65). Dziś „Swięto pokoju" Hauptmana Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Wicek i Wacek" Przybyłskiego. Początek o g. pół do 4 pp.—„Swięto pokoju". Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— W poniedziałek „Pies gończy". Pocz. o godz. pół do 4 pp. — „Swięto pokoju". Początek o g. min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Dama kameliowa" Dumasa. Początek o godz. 8 m. 15 w.

— Jutro „Jarmark małżeński" Okonkowskiego. Pocz. o g. o g. 3 pp.—„Dama kameliowa". Początek o g. 8 m. 15 w.

— W poniedziałek „Wesele" Wyspiańskiego. Początek o g. 3 pp. — „Zbójcy" Szyllera. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś og. zebr. Stow. wzaj. pomocy pracujących w przemyśle i handlu (Wólczańska 23) o g. 8 wieczorem.

— Jutro organiz. zebr. Tow. muz.-dram. „Guttenberg", (w sali Stow. prac. druk.) o godz. pół do 11 rano.

TOW. KRZ. OSWIATY. Dziś w sali T. K. O. (Mikołajewska 11) p. M. Przedborski wygłosi odczyt p. t. „Arystoteles i filozofia po Platonie i Arystotelesie". Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro p. Eugeniusz Sokołowski wygłosi odczyt p. t. „Postęp a życie". Początek o g. 4 pp.

ODCZYT. Jutro staraniem Towarz. „Wiedzy" (w sali koncertowej, Dzielna 18) p. Bukowiński mówić będzie „O Adamie Asnyku, jako poecie i myślicielu", o godz. 8 wieczorem.

STOW. ROB. CHRZ. (Dom Ludowy, Przejazd 54) Jutro przedst. Kółka dramat. „Stare Miasto", benefis T. Orłowskiego. Początek o g. 7 pp.

— W poniedziałek „Kmicic" Sienkiewicza. Pocz. o g. 6 wiecz.

ZE STRAŻY. Dziś o godz. pół do 8 wieczorem zebranie członków 1, 2, 3 i 4 oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym I oddziału.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

Forman przeciwko katarowi nosa

Puszka 25 kop.

Baczność! Istnieją naśladownictwa w bliźniaczo podobnem opakowaniu.

Prawdziwy jest **tylko** Forman firmy **Lingner w Dreznie.** 689

W dniu 28 b. m., po długich i ciężkich cierpieniach powiększyła grono aniołków

Ś. p. Zochna Witkowska

przeżywszy 1 i pół roku.

Wyprowadzenie drogich nam szczątek odbędzie się dnia 30 b. m., o godz. 3 i pół po południu z domu żałoby przy ulicy Zgierskiej Nr. 64, na Stary cmentarz katolicki.

Na smutny ten obrząd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

1070 **Stroskani Rodzice.**

Dla łatwiejszego dopięcia celu przy załatwianiu interesów,

trzeba nauczyć się języków nowożytnych.

Co pomyślicie o kupcu, zachwalającym swój towar w języku obcym?
Jeżeli nie znacie języków nowożytnych, nie możecie dokładnie porozumieć się z cudzoziemcem.
Szkoła Berlitza ofiaruje Wam wszystkie udogodnienia, aby zapobiedz nieznajomości języków.
1-o Metoda nauczania łatwa i praktyczna.
2-o Nauczycielowie doświadczeni, mający wymowę doskonałą.
3-o Kursy zbiorowe.
4-o Lekcye oddzielne udzielane bądź to w szkole, bądź to w mieszkaniu ucznia.
5-o Cena przystępna dla wszystkich.

Kursy BERLITZA

Nowy Rynek 2. Telef. 10-63.

Zapisy przyjmuje się codziennie od 10-ej rano do 10-ej wieczorem. 937

Nowo zbudowana fabryka drożdży **„PILICA"**

w Pilicy, gub. kieleckiej,

poszukuje przedstawicieli i agentów

na oddzielne rejony.

Piśmienne zgłoszenia przesyłać pod adresem: **„Główny Skład Drożdży Pilickich w Zawierciu"**, poczta Zawiercie.

988

OFIARY.

Dla robotników pozostających bez pracy.

(Do uznania Red. „Rozwoju")

Zamiast wieńca na grób ś. p. Władysława Mirkowskiego, koledzy 8 rb.
Fogler 55 kop.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów

(Do uznania Redakcyi „Rozwoju").

Zamiast wieńca na grób ś. p. Władysława Mirkowskiego, koledzy 40 rb.

Na głodnych.
(Na głodnych).
(do uznania Redakcyi).
Dr. Franciszek Koziołkiewicz 3 rb.

Na wpisy przy szkole Radwańskiego

T. Kucińska 1 rb. 50 kop.

Józefa Majewska

(krawcowa)

wróciła z Pesztu i Wiednia. **Dzielna № 31.** 1066

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego"

Łódź, św. ANDRZEJA № 3.

„KU PRAWDZIE"

powieść z pierwszych czasów chrześciaństwa, bogato illustrowana. Rzecz dzieje się w Pompei. 193

Nasiona tylko Erfurckie

KWIATÓW I WARZYW POLECA
W WIELKIM WYBORZE

J. Skorasiński
dawniej **J. Gernoth,**
Konstantynowska № 37.

Cenniki na żądanie wysyłam franco 650

Wólczańska № 28, róg Zielonej № 15

od 1/14 lipca r. b.

Projekty, kosztorysy, oszacowania oraz **dozór techniczny**

przyjmuje biuro architektoniczno budowlane

Nebelski i Referowski Architekci m. Łodzi
ulica Zawadzka № 5.

W interesach biura przyjmują z wyjątkiem świąt do 11-ej rano i od 3-ej do 5-ej po poł.

517 Inż. Nebelski, Przejazd 38, telef. 51
Inż. Referowski, Zawadzka 5, tel. 517

DROBNE OGŁOSZENIA.

A!A!A!A! Meble używane i nowe najtaniej sprzedaje magazyn mebli Władysława Romiszowskiego ul. Piotrkowska 117. I piętro. Posiada na składzie duży wybór, salonów sypialnych, stołowych pokoi, a także eleganckie urządzenia kuchenne jak również i pojedyńcze meble, gięte meble patentowane po fabrycznych cenach, oraz różne drobiazgi. Zamienia stare na nowe, kupuje. W niedziele przedświąteczne otwarty od 1-ej po poł. do 8-ej w. 3045—10—9

A!A!A!A! Tanio do sprzedania suknie kolorowe i białe wełniane, oraz bluzki używane i kostyumy. Przejazd nr. 48 m. 12. 2145—6s—4

A!A!A! Nauczycielki, wychowawczynie, freblanki bony z szyciem wszelkich narodowości z dobremi świadectwami poleca pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sękowskiej Przejazd 14. 2416—6—3

A! Meble wyprzedam z kilku pokojów byle zaraz oraz gramofon maszynę, otomanę, z lustrem Piotrkowska 192 m. 5. 2556—2—1

A!A!A! Pierwsza szkoła rękodzielnicza dla kobiet nagrodzona wielkim złotym medalem na wystawie rzemieślniczej w Łodzi A. Krowickiej i L. Jasińskiej, ul. Karola 16. Zapis uczenic codziennie od 3—6 pop. oprócz niedziel i świąt. Szkoła wydaje świadectwa z prawem szkół rękodzielniczych w Warszawie. 3603r—s

A! Meble wyjeżdżając sprzedam za bezcen byle zaraz otomanę, tremo, stół, krzesła, szafy, bieliźniarkę, łóżka z materacami, lampę, zegar, maszynę. Rokicińska nr. 7-8 stróż wskaże.

A!A!A! Nauczycielki i bony otrzymają korzystne posady Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109 (parter). 2387-4-4

A! Meble różne z salonu, stołowego sypialnego, szafy, otomanę, biurka, bibliotekę, lustra, lampy, obrazy, szatkę kawalerską, stoliki, słupy, palmy, zegar, wyprzedam bardzo tanio wyjeżdżając ul. Pańska 54 — 1. 1754—15*—13

A! Otomany, łóżka, szafy, biurka, bieliźniarki, stoły, krzesła sprzedaje tanio Rozwadowska 14 tapicer. 2554—1

A! Meble salonowe, stołowego, sypialnego szafy, łóżka, otomanę, biurko, bibliotekę, lustra, lampę, obrazy, słupy, sprzedam zaraz bardzo tanio wyjeżdżając Nowo-Cegielnianą 6 — 7 front. 2300—10—3

A! Meble z 4-ch pokojów sprzedam tanio Południowa 24-14 2502—3*—1

A! Meble rozsprzedam z trzech pokojów oraz maszynę nożną gramofon Konstantynowska 55 m. 14. 2555—2—1

A! Meble z 4-ch pokojów i maszynę nożną sprzedam Południowa 24—14. 2178—3*—3

A! Meble różne z kilku pokojów wyjeżdżając rozsprzedam zabezcen, oraz kredens, zegar Długa 14 — 55 oficyna. 2546—6—1

Budka ze sklepikiem do sprzedania Skierniewicka nr. 10 Slezeg. 2488—3—2

Baczność! Prawdziwą „skóre angielską" i gotowe spodnie można dostać tylko Piotrkowska 128—15. 2418—3sp—2

Bufetowa z dobremi świadectwami, znająca język niemiecki potrzebna zaraz do restauracyi, Zawadzka nr. 4 Wiadomość na miejscu. 2429—2*—2

Bajecznie tanio piękne materyały na damskie suknie i bluzki Piotrkowska 128—15. 2420-3sp-2

Do magazynu kapeluszy potrzebne zdolne podręczne i uczenice ul. Benedykta nr. 55. 2547—3cs—3

Dla mężczyzn piękne peleryny bajecznie tanio Piotrkowska 128 mieszk. 15. 2419—3sp—2

Do sprzedania para wałachów Widzewska 157. 2542—3—1

Do sprzedania magiel i beczka do kapusty ul. Radwańska nr. 55 w sklepie. 2538—3—1

Dla kucharza lub dla kobiety znającej się na kuchni kawiarnie sprzedam tanlej byle zaraz z powodu wyjazdu Przejazd nr. 31. 2551—2—1

Do wydzierżawienia fabryka dla wytworów chemicznych z pozwoleniem, całkowicie! urządzona wiadomość Widzewska nr. 155. 2521—3—pś—1

Dwa magle do sprzedania z powodu wyjazdu ul. Szkolna nr. 16. 2517—1

Dla szkół rzadka okazya! skutkiem nabycia lamp elektrycznych, towarzystwo „Wiedza" sprzeda za połowę ceny kilka latarń magicznych z lampami spirytusowo-żarowemi i naftowemi. Piotrkowska nr. 103. Codziennie o godz. dziewiątej wieczorem. 2515—4—1

Do sprzedania sklep spożywczy lub samo urządzenie tanio byle zaraz z powodu nagłego wyjazdu ul. Widzewska 240 stróż wskaże. 2507—1

Do wynajęcia 2 duże pokoje frontowe, słoneczne z elektrycznem oświetleniem na parterze. Razem lub oddzielnie, odpowiednie dla adwokata lub urzędnika Przejazd 30 dr. Bogusławski 1 pokój do wynajęcia z elektrycznem oświetleniem Przejazd 30 dr. Bogusławski. 2504—2—1

Do sprzedania pół placu i oficyna na sześć (6) mieszkań studnia i komory z powodu nieporozumień rodzinnych wiadomość u gospodarza Młynarska nr. 91. 2500—2—1

Darmo ten nie weźmie innej pasty do czyszczenia obuwia, kto raz kupi pudełko pasty „Salvin" i oczyści nią buciki. Kantor w Łodzi, Piotrkowska 10, telef. 24-91. 101—12s—8

Dziecko dziewczynka miesięczna do wzięcia na własność zdrowych rodziców ulica Srebrzyńska nr. 57 wiadomość Józefa Marciniaka. 2455—2—2

Do sprzedania magle tanio z powodu wyjazdu Benedykta nr. 32. 2468—2—2

Dwie prasowaczki potrzebne zaraz Dzielna 22. 2494—2—2

Do sprzedania z powodu wyjazdu dom murowany o trzech mieszkaniach przy letniskach na Hahule nr. 80 wiadomość na miejscu Grendzińskiego. 2499-2-2

Dziewczyna do szycia i pomocy w sklepie potrzebna na stałe z utrzymaniem i pensyą ulica Główna 17 m. 2. 2591—4—5

Do wynajęcia zaraz pokój umeblowany może być z całodziennem utrzymaniem ulica Dzielna nr. 40 m. 1. 2077—5—3

Do sprzedania bryczki jesionowe na gumach i żelazach, używana bryczka, powóz, rolwaga na resorach lekka Pańska 69. 2514—2s—2

Furgon piekarski tanio do sprzedania Długa 144. 2502-3-1

Filia piekarska do sprzedania ul. Konstantynowska nr. 78. 2552—2—1

Filie piekarską sprzedam w dobrym punkcie Przejazd 46. 2428—3—3

Fortepiany i pianina krajowe i zagraniczne w dużym wyborze, sprzedaż za gotówkę i na raty, zamiana, wynajem, strojenie i reparacya. Grzegorzewski Piotrkowska 117 Telefon 1402. 2052—15w—4

Gramofon koncertowy 15 płyt G. sprzedam 20 rubli ulica Wólczańska 250—95. 2567—1

Gramofony płyty, sztyfty, koperty do płyt, dwie maszyny do szycia, za połowe ceny, wyprzedaż tylko do 8-go kwietnia Widzewska 119. 2492—2—2

Kanapę i otomanę wyścielane, wygodne z powodu wyjazdu sprzedam tanio, byle zaraz ul. Widzewska 119 m. 17 II piętro front. 2565—6—1

Krawcowa z krojem poszukuje szycia w domach prywatnych wiadomość Spacerowa 34 mleczarnia. 2410—3sp—2

Korzystna okazya! Do sprzedania na dogodnych warunkach z powodu zmiany interesu dom, w którym się mieści piekarnia 22 lata egzystująca ze sprzedażą tylko na miejscu, to jest bez rozwózki z sklepem korzennym. Wiadomość Pabianice ul. Fabryczna nr. 33. 2413—3sw—2

Kapusta kwaszona do sprzedania bardzo tanio ul. Zielona nr. 32. 2414—3—3

Mały sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny ulica Nowo-Sikawska nr. 22. 2421-3-3

Magiel do sprzedania Radwańska nr. 47. 9392—3—3

Maszyny do szycia mało używane bębenkowa i pierścieniowa Widzewska 119-14 2491-2-2

Mały domek murowany z placem nr. 3 przy ul. Stanisława do sprzedania, idąc do nr. 104 Brzezińską na lewo. 2274-sw-4

Magle do sprzedania z powodu choroby ul. Południowa 6. 2515—2—1

Mieszkania w ogrodzie składające się z 3 pokoi z kuchnią kąpielowych centralne ogrzewanie elektryczne oświetlenie i wszelkie wygody od 1 kwietnia lub 1 lipca do wynajęcia wiadomość ul. Widzewska nr. 135. 2520—3pś—1

Magiel zaraz do sprzedania ul. Gubernatorska 5. 2508—1

Magiel do sprzedania jeszcze nowy ul. Dzielna nr. 21. 2527

Maszynę bębenkową nową zabezcen sprzedam Warszawska 11 Nowakowski. 2552—1

Potrzebna chemiczarka i dziewczynka od 13 do 15 lat ulica Radwańska nr. 19 pralnia. 2555

Pokoje umeblowane pojedyńcze i wspólne ul. Piotrkowska nr. 261 m. 39. 2566—2—1

Potrzebne zdolne podręczne i uczenice do szycia Mikołajewska 51—21. 2559—1

Potrzebny czeladnik stolarski meblowy bardzo zdolny oraz terminator Zachodnia 51. 2563-1

Panienkę przyzwoitą przyjmę na mieszkanie ul. Zielona 26 mieszkania 5. 2561—1

Potrzebni chłopcy do terminu do ślusarni Łąkowa nr. 22. 2560—2—1

Pokój umeblowany, frontowy, z osobnem wejściem 15 rb. miesięcznie ul. Rozwadowska 6 3 p. drzwi na lewo. 2544—2—1

Potrzebna żakieciarka zdolna do pracowni Piotrkowska 7 „Polaska". 2543—2—1

Potrzebny stróż z dobremi świadectwami Wiadomość ul. Suwalska 22 w sklepie. 2539-1

Potrzebna starsza panna i uczenice do krawiectwa zaraz Promenada nr. 11 m. 8. 2536—1

Potrzebna zdolna chemiczarka Widzewska 39 Sokołowski. 2503—3—1

Potrzebny jest zaraz motor używany na gaz ssany, ropowy lub locomobila parowa w dobrym stanie, o sile 30—50 K. P., a także dynamomaszyna na 27—40 kilowatów 125—200 volt Oferty zwracać do biura technicznego inż. Cz. Gorski i J. Nowosielski Łódź, Piotrkowska 88. 2470—3—2

Przybłąkał się pies duży maści bronzowej można go odebrać Mostowa 9 Nowe-Chojny za zwrotem kosztów. 2482—3—2

Pokój z kuchnią wodociągiem słoneczny zaraz do wynajęcia Widzewska 145. 2479-10-2

Potrzebna zaraz retuszerka na papier i klisze Piotrkowska 70 J. Tyraspolski. 2475—3—2

Pokój z kuchnią, pojedyńcze pokoje i szopy na skład lub warsztat do wynajęcia Długa nr. 105. 2574—5pts—5

Potrzebna dziewczyna lub kobieta do służby i niania. Wiadomość w adm. Rozwoju. 2442-6-3

Przyjmę na mieszkanie dwóch porządnych panów z całodziennem utrzymaniem Widzewska 86 m. 24. 2424—3—3

Potrzebne są zdolne panny do pracowni ubiorów dziecinnych Heleny Piotrowskiej ul. Widzewska 15 I piętro front. 2408-3-3

Potrzebne wprawne szwaczki do szycia fartuchów Józef Eger Piotrkowska nr. 174 w podwórzu na lewo. 2599—3—3

Potrzebna zdolna krawcowa ul. Dzielna 13 m. 3. 2465—2—2

Potrzebny uzdolniony czeladnik kwawiecki na dniówke Mikołajewska nr. 52. 2490—2—2

Potrzebni agenci branży kolonialnej z kaucyą na prowizyę. Oferty Rozwój dla „W". 2497—3—2

Potrzebny od 1 kwietnia lokal w oddzielnym budynku składający się z 2 sal większych i 4 pomieszczeń mniejszych oraz 2 lokale po 2 pokoje z kuchnią Oferty z ceną przyjmuje Rozwój dla „Z". 2496—2—2

Pokój umeblowany do wynajęcia osobne wejście Andrzeja nr. 7 Kolubińska. 2433—3*—2

Pozwolenie otrzymałem na otwarcie innego interesu piwiarnię tanio sprzedam Przejazd nr. 45. 2441—3*—2

Pokój frontowy ładnie umeblowany do wynajęcia od 1-go kwietnia tamże wydaje się obiady ul. Benedykta nr. 18 m. 6. 2432—3sw—2

Potrzebne uczenice do pracowni Piotrkowska 107 „Polaska" 2434—2*—2

Potrzebny subjekt fryzyerski i uczeń Górny-Rynek nr. 3 Pachowski. 2435—3sp—2

Przyjmę kilku panów na mieszkanie z całodziennem utrzymaniem, także pokój umeblowany do wynajęcia z oddzielnem wejściem ul. Skwerowa nr. 15. 2451—2s—2

Poszukuję szycia w domu prywatnym ul. Radwańska 40 m. 28. 2406—3*—2

Przyrządy i kostyumy gimnastyczne J. Koeltz Sosnowa nr. 3. 2213—6*—6

Praczka potrzebna do pralni Miedziana 8. 2524—1

Potrzebny korepetytor gimnazyum rządowego starszej klasy matematyk oferty Rozwój dla „Mag". 2523—1

Potrzebny technik dla robienia kosztorysów poza domem oferty proszę do Rozwoju pod „Technik". 2519—2w—1

Potrzebne są zdolne drobiazdżarki ul. Mikołajewska 34. 2514—2—1

Przyjmę dwóch kawalerów na mieszk. ul. Milsza 53—59. 2512—2—1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia Piotrkowska 255 m. 5. 2509—3—1

Pokój pojedyńczy z meblami lub bez zaraz lub od 15 kwietnia do wynajęcia Nawrot 67 wiadomość w sklepie. 2506-2-1

Prośby, sprawy karne, apelacye, kasacye, kontrakty, paszporty zagraniczne Dawid Maków Widzewska 36. 2541—1

Rower do sprzedania za rb. 25 oraz aparat fotogr. 9×12 za rb. 5 ul. Rozwadowska 27 m. 8. 2445—3—2

Resorka do sprzedania ul. Milsza nr. 24 m. 19. 2540—1

Różne mieszkania do wynajęcia tanie ul. Wolcia 22 dowiedzieć się u rządcy Lew Rokicińska 17. 2522—1

Sklep do wynajęcia zaraz w dużym domu Wesoła nr. 5 Chojny. 2535—1

Sklep spożywczy sprzedam Radogoszcz ul. Nowo-Pocztowa nr. 6. 2530—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny jest do sprzedania z powodu choroby Grabowa 26. 2598-2s-2

Sklep rzeźniczy dobrze prosperujący z powodu zmiany interesu zaraz do sprzedania wiadomość ul. Widzewska nr. 223. 2402—3sw—2

Sklep sprzedam kolonialny nie drogi Widzewska 101. 2546-3*-3

Sprzedam budkę i magiel Zielona 11 Baluty. 2407—2s—2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania ul. Milsza 42. 2411—3sw—2

Sklep rzeźniczy z urządzeniem z warsztatem do sprzedania. Oraz filia rzeźnicza z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania Andrzeja 34. 2557—3cs—1

Sklep do sprzedania z powodu objęcia dwóch interesów ul. Karola 26. 2486—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny tanio do sprzedania komorne przeszło 200 rb. Wiadomość ul. Targowa 59. 2516—3—1

Sklep do sprzedania z powodu zmiany interesu ul. Staro-Sikawska nr. 8. 2501—3—1

Szkoła kroju angielskiego i pracownia kwiatów sztucznych przyjmuje się uczenice ul. Piotrkowska 82 m. 18. 2436-3-3

Sklep spożywczy w dobrym punkcie zaraz do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ul. Łąkowa 20. 2556—4—3

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu własności ul. Brzezińska nr. 64. 2415—3—3

Sklep kol. galanteryjny w dobrym punkcie z wyrobioną klijentelą iestniejący z górą 30 lat, bez konkurencyi z powodu zmiany interesu do sprzedania wiadomość Przędzalniana 56. 2425—3—3

Sklep kolonialny do sprzedania Wilcza 4. 2449—3—2

Stangret wyjazdowy potrzebny świadectwa wymagane. Benedykta 88. 2458—2—2

Trzechtygodniowego chłopczyka niechrzczonego oddam na własność ul. Wólczańska nr. 196 m. 37 Lipiński. 2523—3—3

Uczeń zecerski z III-klasowem wykształceniem potrzebny, drukarnia Cegielniana 55. 2444-22

Ulokuje rb. 2000 na I-szy № hypoteki Łódzkiej. Oferty pod S. G. w red. Rozwoju. 2459—2—2

Urządzenie sklepowe do sprzedania wiadomość Radwańska nr. 7 m. 5. 2528—2—1

Wobec ciężkiej choroby żony tanio sprzedam narożny sklep kolonialno-dystrybucyjny na ul. Piotrkowskiej. Wiadomość Zawadzka 10 Niemierski tamże dzierżawa restauracyi III na prowincyi. 2548—1

Wyprzedaję resztę szaf nowe i używane do rzeczy rozbierane 14 r. 15 r. ul. Rybna nr. 15 polski stolarz. 2564—1

W Zgierzu do sprzedania magiel zupełnie nowy Szosa Łęczycka dom Zasadzkiego kupić można tylko do poniedziałku 31 kwietnia. 2505—1

Z zaraz do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami, lub też 2 pokoje pojedyńcze ulica Zakątna 80 m. 10. 2473—3sw—2

Zdolni agenci w branży kolonialnej dobrze obznajmieni mogą się zgłosić Cegielniana 55 m. 16 od 10—12 i 3—6. 2481-2-2

2 pokoje z kuchnią do wynajęcia zaraz Karola 26 2537-2-1

2 magle tanio do sprzedania w dobrym punkcie Zielona 48. 2534—2—1

2 magle do sprzedania ul. Suwalska nr. 7. 2511—2—1

2 bilardy kręgielkowe wyjeżdżając 1 kwietnia sprzedam za 120 rb. Skwerowa 8. 2558—1

2000 rb. potrzeba zaraz bez pośrednictwa na 1-szy № Łódzkiej nieruchomości oferty pod A. B. w Red. Rozwoju. 2409—2*—2

Zagubione dokumenty.

Apolonia Dylewska zagubiła paszport, wyd. z gm. Przedecz pow. Włocławski gubernia Warszawska. 2550—3—1

Andrzej Ajzer zagubił kwit od paszportu wydany z fabryki Grohmana. 2553—1

Benjamin Saks zagubił paszport, wydany z gm. Wojdysław. gub. kieleckiej. 2456—3—2

Franciszek Jaruszewski zagubił paszport, wydany z gm. Izbice gub. kaliskiej. 2478—3—2

Feliks Kupczyński zgubił kwit od paszportu, wyd. z fabr. S. Rosenblatta. 2549—1

Jan Szczemieczny zgubił świadectwo stróżowskie wydane przez policmajstra m. Łodzi. 2529—3—1

Karol Wróblewski zgubił kartę od paszportu, wyd. z firmy Paweł Holtz. 2551—1

Maryanna Kamińska zagubiła kwit od paszportu wydany z fabryki Ossera. 2518—1

Stanisława Lamek zagubiła paszport wydany z gminy Opatówek, kaliskiego powiatu i gubernii. 2526—3—1

Stanisław Grzelak zagubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Wilkego. 2510—1

Wojciech Kwiatkowski zagubił paszport wydany z magistratu zgierskiego oraz książeczkę oszczędnościową, wydaną z banku zgierskiego. 2487—3—2

Zaginął paszport wydany przez wójta gminy Zdziechowice, pow. Noworadomskiego, guberni piotrkowskiej, na imię Maryanny Bilskiej. 2405—3—3

Zaginęła torebka dnia 22 b. m. zawierająca fotografię, różne drobiazgi oraz paszport na imię Heleny Rowińskiej, wydany z m. Warty, gub. kaliskiej. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrócenie za nagrodą, na ul. Targową № 44, stróż wskaże. 2447—3—3

Zofia Misiewicz zgubiła paszport, wyd. z gm. Sroczek. 2462—3—2

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Wojdysławskiego, na imię Mateusza Sałaty. 2545—1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki B. Waksa, na imię Władysława Sępińskiego. 2525—1

Zaginął paszport na imię Władysława Skrzyńskiego, wydany przez c. K. generalny konsulat w Warszawie. 2547—1

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów i znaczenia bielizny B. MAZURKIEWICZOWEJ

Przejazd 16 — m. 24.

Poprzeczna oficyna, 2 piętro.

- Przyjmuje się uczenice. -

Casino

Od dziś do poniedziałku 31 marca włącznie

między innemi:

Szpieg Intrygantka

Sensacyjny dramat w 2 aktach z życia wojennych organizacyj szpiegowskich.
Akt I **W twierdzy Magdonald.** — Akt II **Wysadzenie w powietrze.**

Młodzi artyści wspaniała komedya

Nad program:

Siła Duszy

Dramat w 3-ch częściach. **Artyści Nordisk** z panią **Thompson** i p-em **Harrison** w głównych rolach.

Orkiestra koncertowa „**Sextet**".

ODEON

Dyrektor S. Śliwiński.

801

Od soboty dn. 29 do poniedziałku dnia 31 marca 1913 roku !!! Sensacya !!!

Rozgłośny dramat-kryminalny w 3 częściach w wyk. art. król. teatru w Madrycie

„Tajemniczy Dżems"

(III-cia serya Pinkertona i wiele innych obrazów).

Najlepszy Saxtet muzyczny. Uwaga: Codziennie przedstawienie dla młodzieży od 4–5 p. p.

Teatr „LUNA"

Od dziś soboty 29-go do poniedziałku 31-go marca włącznie:

Demonstrowany będzie wspaniały program. Na całość między innemi złoży się wspaniały, sensacyjny dramat w 3-ch częściach, osnuty na tle życia pewnego miliardera w wykonaniu pierwszorzędnych sił artystycznych pod tytułem

CZARNY KLOWN

Wspaniałe dekoracye. **Zdumiewająca gra.**

Sceny skutków wywołanych przez syndykat przedsiębiorców.

947 Od wtorku do piątku włącznie od 1, 4 do 5-ej po południu **przedstawienie dla dzieci.**

W sali koncertowej 14 marca zgubiono:

1) **Paszport wydany przez Magistrat m. Będzina, na imię Joela Izaaka Hirszberga.** 2) 1 premiówkę z 1864 roku ser. 18702 № 46; 3) **Weksel na 500 rubli z wystawienia Abeshausa, płatny w Mоskwie 30|III st. st.;** 4) **Weksel** z wyst. tegoż in blanco na Rb. 400.—; 5) **Zaliczenia kolejowe za Nr. Nr. 18895 do st. Bielsk rb. 29.34; za Nr. 18898 do st. Ostrołęka rb. 34.10; za Nr. 13854 do st. Kijów rb. 32.50;** 6) 2 dowody tutejsz. Oddz. Banku Państwa za Nr. Nr. 5520 i 5521; 7) Kwit za Nr. 1462 z dnia 15 lutego Rosyjskiego Towarzystwa Transportów; 8) Kwit Wilhelma Landau na oddane do inkasa weksle na 200 rb. gotówką.

Ostrzega się przed nabyciem takowych, jednocześnie unieważnia się wszystkie powyższe dokumenty. Uczciwy znalazca raczy zwrócić **za wynagrodzeniem Rbl. 200— I. I. Hirszbergowi, Pańska 58.** 945

Tania wyprzedaż!!!

wszystkich znajdujących się na składzie towarów, po bardzo przystępnych cenach: **na płaszcze od kurzu, letnie kostyumy, ubrania dziecięce etc.**

Muśliny wełniane w nadzwyczaj bogatym wyborze po 40 i 50 kop. arszyn.

Materyały na kostyumy i ubrania w kawałkach po nadzwyczaj taniej cenie ::::

Wólczańska 95, I piętro

1068 **O. BAUMOWA.**

Pracownia Kapeluszy Damskich

ULICA PRZEJAZD № 12

JÓZEFA KAŁADULSKIEGO

poleca na sezon duży wybór najnowszych fasonów słomkowych, również przyjmuje kapelusze do przerabiania na najnowsze fasony, prania i farbowania. Ceny umiarkowane. 1060

KUPIĘ

kucyka z bryczką

Wiadomość: **Cegielniana 66, m. 12.** 1056

ŚLUSARZE-BRYGADYŚCI

którzy umieją pracować podług rysunków chody, bramy i lepsze gięte-budowlane roboty mogą się zgłosić: **Ulica Długa № 162.** 1064

Zaginął weksel

przy ulicy Piotrkowskiej między Nawrot i Przejazd, wystawiony dnia 17-go marca r. b. in blanco, przez Wilhelma Cerfas, na sumę Rb. 50. 1058

Młody inteligentny

CZŁOWIEK

mający praktykę w rejenturze, ze znajomością buchalteryi pojedyńczej i podwójnej, poszukuje odpowiedniej posady, w biurze, lub przy fabryce. Oferty w administracyi „Rozwoju", pod literami „A. W.". 1046

Nadzwyczajna okazya!

100 odpasowanych bluzek czysto-wełnianych z jedwabnymi efektami, w różnych kolorach i pięknych deseniach sprzedaje się pojedyńczo i churtowo po rb. 1 k. 65 za sztukę. Adres: **Bracia Ondraczek Miedziana 6, dom własny przy Wodnym Rynku.** 1044

Fotografia

do sprzedania w dobrym punkcie, egzystująca 20 lat, za 800 rb.; może być spłacana na raty. Wiadomość u Zalcmana, Zachodnia № 26. 1052

DO KIJOWA

Potrzebny KORESPONDENT-

handlowiec, polak, znający gruntownie język niemiecki oraz pożądany francuski do biura agent. komisowego na pensyę i proc. Oferty piśmienne ze wskazaniem dotychczasowej pracy, referencye i świadectwa pod „Korespondent-handlowiec" do Biura Ogłoszeń „REKLAMA", Kijów, Kreszczatyk № 41. 927

Dr. med.

KAROL RIEDER

Choroby dzieci

Nawrot 7,

Przyjmuje od 4 — 6. 1050

Lekarz weterynaryi

S. WOLMAN,

Piotrkowska 145. Telefon 29-00.

Porady w zakres lecznictw wchodzące, djagnostyczne szczepionki, ekspertyzy. 3435

Przejazd № 8.

Telef. 17-14

przedtem.

Dr. FRANCISZEK

KOZIOŁKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro.

Przyjmuje od 9 —12 i od 6—8 w.

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa

Konstantynowska 12.

Przy syphilisie (zastosowanie preparatu „606" i „914". od 5—1 i 6—8, dla Pań od 5-6 w Niedziele 1-3. Osobna poczekalnia.

Dr. LITMANOWICZ

Krótka 12.

Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.

Przyjmuje do 10 rano i od 4—8.

Telefon 18-61. 3011

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.

Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331—4.

NIE ZANIEDBUJCIE NIGDY PRZEZIĘBIENIA
I ZAŻYWAJCIE NATYCHMIAST
TRISAN Dra HOMMELA
PRZY KASZLU, CHRYPCE, KATARZE i WOGÓLE CHOROBACH
ORGANÓW ODDECHOWYCH i GARDLANYCH.
PROSIMY ŻĄDAĆ IMIĘ Dra HOMMELA.

119

1835

Skład win
M. D. OKOJEWA
Dzielna №. 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7,** zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478. **Wino żołądkowe,** zastowane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane **Wina żołądkowego № 7** w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWA, Dzielna № 11. OLIWA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI **bezpłatnie.**

W dniu 6 lutego r. b., została otwartą przy ulicy Zgierskiej № 64, Kasa pożyczkowa p. n.

Bałucki Lombard Prywatny.

Pod zastaw przyjmuje wszelkiego rodzaju towary i przedmioty wartościowe. Biuro otwartą codziennie od 9 rano, do 4-ej po południu. 715

Na wsi, 8 wiorst za Zgierzem, szosą do Strykowa jest do sprzedania zaraz gospodarka, 8 mórg ziemi włościańskiej, pszennej i żytniej z ogrodem owocowym, dom murowany większy niż włościański, zdatny dla rzemieślnika i włościanina, stodoła, 4 i pół morgi obsiane oziminą, koń, wóz i porządki gospodarcze 2,500 rb a potrzeba tylko 2,000 rb. Małe Kiełminy gm. Dobra.

Wiadomość: u F. Bosińskiego, ul. Długa № 2, mieszkania 4 sień 10, od 6-ej godziny wieczorem, domy familijne I. K. Poznańskiego. 1502

Pierwsza Łódzka chrześcijańska
Elektryczna Fabryka Cukrów

Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka
w Łodzi Widzewska 104

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże 3301

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny"

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukień, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki. 3456

Na miejscu duży wybór manekinów.

Kto cierpi na odci ski lub też na brodawki, niech natychmiast używa amerykańskiego środka „CORRICIDE" De Keene firmy „The Keene Co. w New-Yorku", a wtedy w przeciągu 5-ch nocy uzyska zupełne wyleczenie. Tysiące podziękowań! Skutek zapewniony! Nieszkodliwość zagwarantowana! Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach po zniżonej cenie (celem wypróbowania) tylko do 1 stycznia 1914 z 60 k. na 35 k. Generalna reprezentacya na całą Rosyę: H. Neuman, Łódź, Piotrkowska 89, tel. 16-20. 525

769

Od 1 lipca 1913 roku są do wynajęcia

MIESZKANIA

składające się z 3-ch i 4 pokojów ze wszelkiemi wygodami przy **ul. Długiej № 61.** Dowiedzieć się na miejscu. 980

Letnie mieszkanie.

Pokój duży słoneczny, kuchnia i przedpokój. Folwark Janiszewice, od Zduńskiej Woli, 1 i pół wiorsty szosą. Wiadomość na miejscu, Koźmiński. 1006

POSZUKUJĘ

energicznego **spólnika** lub **spólniczki** do cukierniczo-mlecznego zakładu z udziałem pracy potrzebna gotówka od 2000 rubli interes jeden z pierwszorzędnych. Oferty sub M. M. 180 Rozwój. 1015

Kołdry, poduszki, bielizna pościelowa, pierze, wata.

Przejazd 16. 425

WIELKI CZAS

wiedzieć każdemu, że jest do nabycia w każdym sklepie najlepsza pasta do czyszczenia i konserwowania obówia pod nazwą **„Pomalin"** która za swą dobroć została nagrodzona trzema złotymi medalami. Kantor w Łodzi, **Piotrkowska 10. Telef. 24—91.** 105

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtani, oskrzeli i chorobach płuc, wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy, **„Kosulin"** aptekarza I. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847. Grand Prix w Hadze.—Cena flakonu 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u Spiessa 1369—4—1

Za 10,000 rubli

sprzedam dom o 16 mieszkaniach z piekarnią i 2-ma morgami lasu sosnowego i morgą ogrodu owocowego, w Rudzie Pabianickiej. Wiadomość na miejscu u p. Kosińskiego albo w Łodzi u p. M. Rothmana na ul. Pańskiej № 8. 872

NAUCZYCIEL

udziela korepetycyi oraz przysposabia na różne świadectwa. Piotrkowska 117 m. 17; zastać można od 5—8. 804

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA. [illegible] prawidłowy rozwój [illegible], kości i mięśni. Niezastąpiony pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rekonwalescencji.

Liczne opinie pp. Lekarzy, Ordynatorów szpitali dołączają się do każdego pudełka. Dostać można wszędzie.

Cena pudełka 1 rb.

597

Letnie mieszkania

do wynajęcia; 5 wiorsty od stacyi dr. żel. Warsz-Wied. Rogów, las, łąki, kąpiel,. Mieszkania 2 i 3 pokoje z kuchniami. Wiadomość: Ul. Piotrkowska 48, skład firmy Kindlera, adres listownie: Rogów, W. W. Kindler. 773

Sąd Okręgowy Piotrkowski

wyrokiem z dnia 5 (18) marca 1913 r. postanowił ogłosić upadłość

łódzkiego fabrykanta

Ottona Stadtländera,

oznaczając początek upadłości od dnia 11 (24) lutego 1913 roku; majątek upadłego, wszędzie gdziekolwiek by się znajdował, opieczętować.

Sędzią Komisarzem upadłości mianować

Członka Sądu, J. Cholewickiego,

a kuratorem:

Adw. Przys. Władysława Piaszczyńskiego.

Upadłego Stadtländera osadzić w areszcie dla dłużników wyrok niniejszy ogłosić w ustanowionym porządku i opatrzyć rygorem natychmiastowej wykonalności.

Piotrków, dnia 13 (26) marca 1913 roku.

Za zgodność świadczy

Kurator masy

Adwokat Przysięgły

Władysław Piaszczyński.

Sędzia Komisarz

masy upadłości fabrykanta łódzkiego

Ottona Stadtländera,

z mocy art. 476—480 Kod. Handl. wzywa wierzycieli **tejże masy,** aby stawili się dnia 19 marca (1 kwietnia) 1913 roku, **o godzinie** pół do 10 rano do Sądu Okręgowego w Piotrkowie **do pokoju** dyżurnego Członka Sądu, celem przedstawienia **potrójnej** listy kandydatów na syndyka masy.

Piotrków, dnia 7 (20) marca 1913 roku.

1048

Sędzia Komisarz

J. F. CHOLEWICKI.

Garnitury

z francuskiego szewiotu	**18.50, 21.50**
reklamowe garnitury	**12.50**
z najlepszych materyałów	**32.00 26.50.**

Wykwintne wykończenie.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

221

№ 2952

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w m. Łodzi położone, z powodu niezapłacenia raty listopadowej 1912 r. wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacye, odbywać się mające o godzinie 11-ej zrana, w kancelaryi Wydziału Hypotecznego, przy ulicy Średniej pod № 427 w m. Łodzi, przed wyznaczonymi notaryuszami, a mianowicie:

1) pod № 54d przy ulicy Zawadzkiej i Pańskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 28,600; od której zaległość wynosi rb. 1425 kop. 88, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 5,720, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 42,900, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.

2) pod № 57 przy ulicy Aleksandryjskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 15,000, od której zaległość wynosi rb. 658 kop. 52, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 3,000, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 22,500, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Julianem Ładą.

3) pod № 75 przy ulicy Podrzecznej i Stodolnianej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 14,000, od której zaległość wynosi rb. 903 kop. 45, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,800, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 21,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.

4) pod № 148ao przy ulicy Rybnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 4,700, od której zaległość wynosi rb. 228 kop. 22, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 940, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 7,050, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.

5) pod № 250a przy ulicy Cegielnianej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 30,000, od której zaległość wynosi rb. 2,803 kop. 57, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 6,000, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 45,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

6) pod № 270d przy ulicy Zachodniej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 34,800, od której zaległość wynosi rb. 1,523 kop. 45, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi wynosi rb. 6,960, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 52,200, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.

7) pod № 271F przy ulicy Cegielnianej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 38,700, od której zaległość wynosi rb. 2,552 kop. 80, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 7,740, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 58,050, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (14) lipca 1913 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiekiem.

8) pod № 336c przy ulicy Północnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 14,000, od której zaległość wynosi rb. 933 kop. 74, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,800, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 21,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.

9) pod № 337cd przy ulicy Solnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 11,000, od której zaległość wynosi rb. 612 kop. 38, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,200, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 16,500, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Julianem Ładą.

10) pod № 395 przy ulicy Średniej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 27,000, od której zaległość wynosi rb. 1,678 kop. 16, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb, 5,400, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 40,500, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

11) pod № 697d przy ulicy Radwańskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,000, od której zaległość wynosi rb. 438 kop. 05, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,400, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 18,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Żyźniewskiem.

12) pod № 745a przy ulicy Rozwadowskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 35,700, od której zaległość wynosi rb, 1,620 kop. 70, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 7,140, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 53,550, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.

13) pod № 789ef przy ulicy Benedykta obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 23,300, od ktorej zaległość wynosi rb. 968 kop. 78, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 4,660, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 34,950, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2 (15) lipca 1913 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiekiem.

14) pod № 803e przy ulicy Lipowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 30,000, od której zaległość wynosi rb. 1,756 kop. 09, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 6,000, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 45,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Julianem Ładą.

15) pod № 805e przy ulicy Andrzeja i Lipowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 30,000, od której zaległość wynosi rb. 1,844 kop. 75, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 6,000, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 45,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.

16) pod № 826a przy ulicy Rozwadowskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 14,000, od której zaległość wynosi rb. 958 kop. 66, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,800, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 21,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

17) pod № 1054k przy ulicy Łomżyńskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 8,500, od której zaległość wynosi rb. 635 kop. 88, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 1,700, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 12.750, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.

18) pod № 1060a przy ulicy Kruczej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,000, od której zaległość wynosi rb. 719 kop. 10, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 2,400, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 18,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

19) pod № 1109a przy ulicy Mikołajewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 48,500, od której zaległość wynosi rb. 2,010 kop. 37, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 9,700, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 72,750, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 3 (16) lipca 1913 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiekiem.

20) pod № 1120 przy ulicy Widzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 50,000, od której zaległość wynosi rb. 3,315 kop. 49, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 10,000, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 75,000, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 4 (17) lipca 1913 r. przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.

21) pod № 1314b przy ulicy Nawrot, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 15,500, od której zaległość wynosi rb. 792 kop. 90 kop., vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 3,100, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 23,250, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 4 (17) lipca 1913 r. przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

22) pod № 1433a przy ulicy Widzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 53,800, od której zaległość wynosi rb. 2,124 kop. 14, vadium do licytacyi złożyć się mające wynosi rb. 10,760, licytacya rozpocznie się od sumy rb. 80,700, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 4 (17) lipca 1913 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiekiem.

Wrazie, gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Łódź, dnia 14 (27) marca 1913 r. 935

PURGYL
Syntetyczny środek czyszczący i rozwalniający.
Pewnie działający i przyjemny w smaku
DZIAŁA BEZ BÓLÓW
Najlepsze leczenie zaparcia chorób żołądka i alergień wątroby.
Działa przeciwgnilnie w jelitach, zapobiega zapaleniu wyrostka robaczkowego i gorączkom zakaźnym.
Jest bardzo dobrze znoszony przez dzieci.
Sprzedaż we wszystkich aptek.
PARYŻ — J. KOEHLY
74, Rue Rodier.

Doktór
B. Donchin
specyalista
CHOROB OCZU
Piotrkowska 69. Telefon 22-39. Lecznica ze stałemi łóżkami.
Godziny przyjęć w ambulatoryum od 10—12 i od 4—7 po poł. Przyjmuje chorych na stałe. 2503

Dr. I. SILBERSTROM
Zawadzka 12.
Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 606) moczopłciowe. Kosmetyka lekarska, usuwanie szpecących włosów, plam itd.) od 12—2 p. p. i od 5—8, w. Panie: 4—5. Poczek. oddzielna. W niedziele od 11—3 popoł. 7167

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis skórne wener., choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHRLICH HATA 606. 7166
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Dr. med. Bolesław Koo
PIOTRKOWSKA 50.
choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 5617
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł

Dr. W. Sutkiewicz
Specyalność: choroby skórne weneryczne 8½—10½, rano i o2 4—7½, w. W niedziele od 9—1p rano. Zielona 13. 347r.

Dr. med. W. KOTZIN
UL PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2765r
№ telefonu 21-19

Dr. H. Szumacher
Choroby weneryczne i skórne.
Nawrot 2.
Przyjmuje od 8—10 i pół i 6—8 po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 9—1 po poł. 3787

Choroby uszu, gardła i nosa
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Maryi.
Piotrkowska № 120.
Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6½ p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 5474

Dr Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 i pół. po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 8—10

Łódzka Główna Agentura

Towarzystwa Ubezpieczeń „ROSSYA"

Wilhelm Hordliczka

ulica Piotrkowska № 106

Przyjmuje Ubezpieczenia od nieszczęśliwych **WYPADKÓW. Inkasentów** z roczną opłatą premii i **Pasażerów** od katastrof kolejowych **z jednorazową** opłatą premii na **całe życie.** 1054

Na sezon wiosenny! 1028 **Na sezon wiosenny!**

poleca swą

Pracownię sukien, okryć i kostyumów damskich

Techn. kier. uzdolniona krojczyni pracowni warszawskiej p. f. **Kwiatkowska-Rościszewska.**

WANDA PROPPE

Łódź, ul. Piotrkowska № 165 (róg św. Anny)

Uznane, jako estetyczne i harmonijne garnirowanie. Solidne i bardzo gustowne wykonanie kostyumów wiosennych (najnowszy jedwab „Charmeus", Wełna różnych barw). Najnowsze dodatki **wyłącznie zagraniczne** w wielkim wyborze na miejscu! — **Najnowsze żurnale paryskie!**

WYŻYMACZKI

Madame Sans Gêne 933

Żelazka do prasowania i **kuchenki** spirytusowe Kuchenki naftowe **„Primus"**, oryginalne **Szwedzkie.** Wagi sprężynowe **Saltersa.**

MASZYNKI DO SIEKANIA MIĘSA.

Naczynia i przybory kuchenne. — Maszynki do lodów

polecają:

Krzysztof Brun i Syn

skład towarów żelaznych i narzędzi

w Warszawie, plac Teatralny.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Józef Jankiewicz

Łódź, Konstantynowska № 86,

Zakład rzeźbiarsko-sztukatorski

POLECA

do wykonywania wszelkich prac w zakres sztukatorstwa wchodzących: ciągnięcia w gipsie, tynku, szarym i białym cemencie, jako też gładzenie (szpachlowanie) ścian i sufitów w gipsie, białym i szarym cemencie. Wszelkie gładzenie filcowym tynkiem.

Specyalność: wykonywanie nowego i reparacye starego marmuru sztucznego, artystyczne wykonywanie prac kościelnych, jako to: ołtarzy i t. p., pałaców i wszelkich robót w zakres sztucznego marmuru wchodzących.

Wykonał roboty w teatrze „Scala", w teatrze Polskim, dom W-go Lubińskiego, dom „Betania", Czechy, Piotrkowska nr. 275. 938

NIE DAJCIE SIĘ OSZUKAĆ!!!

Żądajcie wszędzie i kupujcie tylko **angielskie patentowane gumki do obcasów „DERMATINE"**, cieszące się ogólnem uznaniem, gdyż są **najlepsze,** bo **najtrwalsze!**

Uwaga! Ponieważ pojawiły się podrabiane gumki podobnego wyglądu i nazwy, stanowiące **liche naśladownictwo,** należy przy kupnie zwrócić uwagę na napis **„DERMATINE"**, oraz na znajdującą się na odwrotnej stronie gumki **marke ochronną,** przedstawiającą **głowy PSA i KOTA.** 941

Sprzedaż hurtowa w Łodzi: M. Sztucki, ulica Nowomiejska № 4
„ „ „ C. Mędrowski, ul. Drewnowska № 17
„ „ w Warszawie: Franciszek Roman Kotowicz. Jasna 19.

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erlich Hata 606" (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością (elektrolizmem) i masażem wibracyjnym Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—8 w., niedziele i święta od 9—2 pp. 859r

---

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

b. asystent kliniki berlińskiej, specyalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocy płciowej

Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606"—„914". Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny, Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia

Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 5-ej. 2

Dr. A. Grosglik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłoleczniczy. Badanie krwi na syfilis Od 8½—11½, r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 3051

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot 38. Tel. 20-10.

Choroby wewnętrzne,

AKUSZERYA.

Do 9½ rano i 5—7 po poł. 2700

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopłc. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedzielę od 8—1-ej.

Krótka 5, telef. 26-50. 1837

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specyalnie: choroby żołądka kiszek i przemiany materyi (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteryolog. wydzielin krwi w laboratoryum własnem. Od 1—1 rano i od 5—7½ po południu. 166

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH

Spacerowa № 40

przy Andrzeja.

9—12½, r. i 5—7½, w.) 1483

Odznaczona ZŁOTYM MEDALEM na WYSTAWIE w ROSTOWIE

Warszawska szkoła kroju i szycia Apolonii Kopydłowskiej

ceny KURS KROJU wieczorny szycia 10 rubli. 2801

dyplomowanej uczenicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni, szkół. Nauka gruntowna i prędka, prowadzona dwoma systemami; uczenice nabierają wprawy i gustu przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, pasowania i modelowania. Kurs wieczorny po cenach zniżonych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroju teoretyczna 10 rubli. Zapis uczenic w każdym czasie. **Po skończonym kursie uczenice otrzymują posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostyumy do krajania i pasowania

Łódź, ul. Piotrkowska 115. Filia: Bałuty, ul. Zgierska 54.

Indyki, Kapłony, chleb wiejski

POLECA:

Skład masła, kefiru i produktów wiejskich

B. PATZEROWEJ

Łódź, **Mikołajewska 31.** Tel. 24—10.

Proszę zwrócić uwagę

na ceny towarów GALANTERYJNYCH

u M. Kołodziejskiego

3 Andrzeja **3**

KOŁNIERZE najl. gat.	od	20
MANKIETY białe	„	30
„ kolorowe	„	25
KOSZULE białe dzienne	„	1.60
„ kolor. „	„	1.40
„ białe nocne	„	90
KALESONY z dobr. dymy	„	80
„ tryk. pr. okazya	„	1.50
PÓŁKOSZUKI białe i kol.	„	20
KOSZULE damskie haft ręczny	„	1.20
CHUSTKI do nosa bat. damsk.		10
„ „ „ „ męskie		15
SZELKI	„	25
SKARPETKI	„	12
PONCZOCHY damskie	„	15
LASKI	„	20
PARASOLE	„	1.15
KRAWATY à la Scot i in.	„	25

Pozatem nieporównany wybór:

KRAWATÓW

krajowych i zagr.

ŻABOTÓW, FARTUSZKÓW i INNYCH TOWARÓW W DOBOROWYCH GATUNKACH

Remiza „BRISTOL"

Wynajem Karet

A. NEUMANN

ul. Piotrkowska № 119 tel. 10-53

---

3 pokoje

sala zdatna na klub, stowarzyszenie, **do wynajęcia** zaraz, lub od 1-go lipca. Wiadomość: Hotel Imperyal, Piotrkowska 17. 1042

Nauczyciel

poszukuje lekcyi. Adres dla ofert: Rozwój B. F.

1002

Gustaw Hich zgubił kontrakt na plac № 49 kupiony od Maryi Fijałkowskiej, jeżeli punktacye kto znajdzie jest nieważna, więc proszę takowej nie nabywać Chachały dnia 25 marca 1913 roku. 1022

459

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne

ul. Mikołajewska 18.

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. **Telefon № 20-60.**

DR H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. p. poł. 4—6. 3820

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER i SPECYALISTA CHORÓB KOBIECYCH

ulica Południowa Nr. 23 Telefon 18-85.

Przyjmuje do 11 rano i od 4½ do 6½ po poł. 3351

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznemi (spec. żołądka i kiszek). Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. **Telef 26-10.** 259

Dr. Jan Caderski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł. **ul. Cegielniana 9 m. 4.** 3326

Dr. Sonenberg

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7½,

---

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2. 1117

Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe, kosmetyka lekarska, weneryczne

Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od 1 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 6-e

Dla tych, którzy cierpią na kaszel, bronchitis, katary i przeziębienia zadawnione.

„Mogę z czystem sumieniem zaświadczyć, że kapsułki dziegciowe Guyota są faktycznie środkiem skutecznym i działającym nadzwyczaj silnie przy tych cierpieniach, przeciw którym są zalecane.

Już od kilku lat cierpiałem na chroniczny kaszel, który rozpoczynał się regularnie każdej, jesieni i który podczas zimy wzmagał się do tego stopnia, iż dla poprawienia zdrowia nie wystarczało mi nawet całego lata, choć wyczerpujący ten kaszel nie porzucał mnie nawet i w tym czasie.

Franz Bergheim

Podczas mej choroby przyniosły mi ulgę tylko dziegciowe kapsułki Guyota, które ze względu na swe działanie przewyższają wszelkie inne środki jak syropy, pastylki itp. Już po zażyciu tylko jednego flakonu, straciłem ten uporczywy kaszel, który często przyprawiał mnie o wymioty i dla którego niejedną noc spędziłem bezsennie, dlatego też wyrażam tu wynalazcy całe me uznanie.

Kuracya moja trwała tylko 10 dni: powróciłem zupełnie do zdrowia, do którego tęskniłem w przeciągu lat całych. Niechaj ci, którzy znajdują się w tym samym stanie zdrowia co i ja, zwrócą się do tego środka, a pewien jestem, że i oni będą również nim zachwyceni, kapsułki te bowiem przywrócą im spokojny i pokrzepiający sen i dobry apetyt, jedyne czynniki, mogące wzmocnić organizm. Wszystko to wyżej wymienione jestem gotów stwierdzić pod przysięgą i niniejszem wyrażam wynalazcy kapsułek moje najgłębsze uznanie. Podpis: Franz Bergheim, w Kosslarn, Niemcy, 3 lutego 1996 r."

Zażywanie kapsułek dziegciowych Guyota po 2—3 po każdem jedzeniu, wystarcza do wyleczenia w krótkim czasie najuporczywszego katara i najbardziej zadawnionego bronchitu. Zdarzały się nawet wypadki uleczenia zdeklarowanej gruźlicy, dziegieć bowiem wstrzymuje rozkład płuc przez tuberkuły, zabijając szkodliwe mikroby, stanowiące przyczynę tego rozkładu. Jest to bardzo proste i wytłumaczone. Najlżejszy katar, o ile będzie zaniedbany, może przejść w bronchitis.

Dlatego też najlepiej walczyć z chorobą w samym jej zarodku, zażywając kapsułki Guyota, zawierające dziegieć, otrzymywany ze **specyalnego gatunku sosny morskiej**, która rośnie w Norwegii. Kapsułki te przygotowują się podług przepisu samego wynalazcy Guyota, czem tłumaczy się ta okoliczność, że tylko te kapsułki są skuteczne, wszelkie zaś podrabianie są bezwartościowe. Kapsułki Guyota są okrągłe, wielkości grochu, dają się łykać z łatwością z odrobiną wody. Są do nabycia we wszystkich lepszych aptekach. Zachwalany w sprzedaży ten lub inny produkt, zamiast prawdziwych kapsułek dziegciowych Guyota, **należy we własnym interesie odrzucać.**

Żądajcie stanowczo, aby wam dano prawdziwe kapsułki Guyota. Ażeby uchronić się od wszelkich pomyłek prosimy zwracać uwagę na etykietę na flakonie. Na prawdziwych kapsułkach Guyota znajduje się napis wynalazcy Guyot grubem i tłustem pismem oraz podpis tegoż w trzech kolorach: fioletowy, zielony i różowy na ukos etykiety, również adres laboratoryum: Dom Handlowy L. Frère 19. rue Jacob, Paryż.

Prócz tego należy pamiętać, że prawdziwe kapsułki Guyota nie są czarne, przeciwnie zaś nadzwyczaj białe i na każdej kapsułce odtworzony podpis „GUYOT". Cena kapsułek Guyot 1 rb. 25 kop. za flakon.

Kuracya kapsułkami Guyot wynosi **mniej, niż 10 kopiejek dziennie**, a wyzdrowienie zapewnione.

P. S. Osoby, które nie mogłyby połykać kapsułek, mogą je zastąpić Smołą Guyota w stanie płynnym, biorąc to lekarstwo w szklance wody, lub innego płynu do picia, którego wleją zawartość jednej łyżeczki od kawy; skutek zbawienny tego środka będzie ten sam jak zażywanie kapsułek i uzdrowienie nastąpi niezawodnie.

Cena płynnego dziegciu GUYOT 1 rb. 10 k. za flakon.

Sprzedaż w składzie: Dom Handlowy L. Frère, № 19, ulica Jacob, w Paryżu i we wszystkich lepszych aptekach całego świata

Do nabycia w większych aptekach i składach aptecznych. 3940

Wynalazca podpisał: Santal Midy

Na każdym flakonie winien się znajdować plomb celny

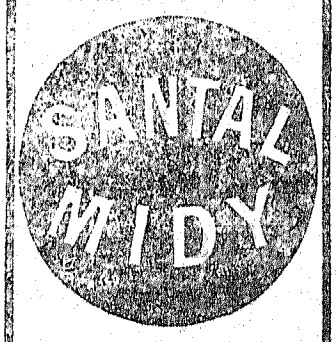

Będąc najzupełniej nieszkodliwym zawiera Santal w stanie czystym

= SZYBKIE = i ZUPEŁNE WYLECZENIE

(bez kuracyi — bez wstrzykiwań)

świeżych i zastarzałych rzeżączek

na każdej kapsułce (MIDY) znajduje się nazwisko MIDY

SKŁAD: w Głównych Aptekach Królestwa Polskiego

Skład Główny w Paryżu: 8, rue Vivienne

911

Nasiona

warzyw, kwiatów, drzew i t. p. w doborowych odmianach oraz narzędzia i książki ogrodnicze poleca

L. Jasiński

Łódź, Andrzeja № 10.

Cenniki na żądanie bezpłatnie. 944

Nowootworzony skład wędlin

z salą do spożywania gorących wyrobów na miejscu, poleca się uwadze Sz. publiczności.

Z poważaniem **JAN KIJAK,**

Pietrkowska 71, vis a vis (Pasażu Meyera). 415

Ormonde"

Tanio, dobrze, a nawet bez PIENIĘDZY!!!

powszechnie znana firma

sprzedaje na sezon 1913 r. nowo typy rowerów:

Szosowe, wyścigowe i damskie najpierwszych w świecie wypróbowanych angielskich marek B. S. A. Triumph, Raleigh, Rudge-Withworth i Ormonde po niebywale przystępnych cenach, a także na warunkach rozpłaty do 30 miesięcy, począwszy

od **3.50 kop.** miesięcznie.

Ceny got. od rb. 65.

Największy dom Automobilowo-Rowerowy

„The New Maison-Ormonde"

Warszawa, Nowy Świat 72.
Oddział w Łodzi, ul. Spacerowa № 40.

Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie. 881

Stały skład 2,000 sztuk rowerów i motocykli.

Najwyższe nagrody za maść

„Radical"

„RADICAL"

Najskuteczniejsza maść

podług opinii lekarzy i dziękczynnych listów pacyentów poleca się od **Reumatyzmu, Ekzemy, Skrofułów, Hemoroidów, Ran, Oparzenia** i wszelkich chorób skórnych.

Żądać w aptekach i skład. aptecznych. Kantor w Łodzi (Piotrkowska 10) w podwórzu tel. 24—91. Przedstawiciel 4167 F. KOCZAN.

Dla każdego nadaje się

buljon MAGGI w kostkach.

Połany jedynie **wrzącą wodą** wydaje natychmiast **smaczny** buljon, używany jako **znakomity** wzmacniający napój **dla zdrowych i chorych, dla przeciążonych umysłową lub fizyczną pracą i dla myśliwych, turystów i t. p.**

Buljon MAGGI**ego w kostkach** w zadziwiający sposób wzmacnia momentalnie słabe zupy, sosy, jarzyny i t. p., służy pozatym do gotowania jarzyn, ragout i t. p., oraz do przyrządzenia mięsnych zup z domieszkami.

1 kostka na kwaterkę wody

Wszędzie do nabycia.

Prawdziwy tylko

z nazwą MAGGI oraz marką ochronną „krzyż ✣ gwiazda"

KASZEL UPORCZYWY, KATAR ZANIEDBANY, NIEŻYT OSKRZELI, KATAR, POZOSTAŁOŚĆ PO INFLUENZY

BYWAJĄ USUWANE DZIĘKI UŻYCIU

CAPSULEK COGNET

Jest to lek znakomity przeciwko wszystkim

CHOROBOM PŁUCNYM

PARYŻ, Rue de Saintonge, 48 i wszystkie apteki.

585

DROGOCENNA KSIĄŻKA DARMO.

Podajcie mi swój adres tylko w zamkniętym [illegible] wyślę Wam dla obznajmienia się BEZPŁATNIE (nie przysyłajcie ani pieniędzy, ani znaczka) mój krótki samouczek o HYPNOTYZMIE i ROMANCYI, FIZOGNOMII, FRENOLOGII, PALMISTYCE i ASTROLOGII z rysunkami [illegible] tekście.

Z tej książki dowiecie się dużo ZADZIWIAJĄCEGO, NOWEGO I WAŻNEGO o sobie, o bliskich przyjaciołach i znajomych.

Za pomocą tej książki łatwo określić jest CHARAKTER, PRZESZŁOŚĆ, TERAŹNIEJSZOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ.

Adresujcie: PSYCHO-FRENOLOG CH. M. SZYLLER-SZKOLNIK, WARSZAWA, PIĘKNA 25—14

AGATOL

Najlepszy na zęby

proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
elixir 30 i 50 k

St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.

Odznaczony na 6 wystawach najwyższemi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia **zębów** i konserwowania **dziąseł.** Odznacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni **zęby** od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.

Żądać wszędzie! 960

Zakład ogrodniczy „Radogoszcz"

C. Wielońskiego

ul. Brzezińska nr. 1 (ogród plebanii)

otworzył tanią kwiaciarnię, flance w sezonie, przesadzanie roślin pokojowych, ziemia do doniczek. Podejmuję się zakładania ogrodów, utrzymywania takowych, ubierania balkonów, dekoracyj kościołów i t. p. wszelkich robót w zakresie ogrodnictwa. 914

ŻĄDAĆ PROSZKÓW

Ból głowy i Migrenę

z kogutem

marka fabr.

natychmiast usuwa **„Migreno-Nervosin"** bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. **Są już falsyfikaty!** Więc żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych **tylko w Płocku** i z podpisem wynalazcy **A. Gąseckiego** na każdym. **Proszek 10 kop.** 417

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangielickiej 145.

Ogólnie znana lecznica zębów

lekarza d-ty H. Pruss. 1593

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specyalne laboratoryum techniczne **do wprawiania sztucznych zębów.** Plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty. Reparacye sztucznych zębów na poczekaniu. **Ceny bardzo nizkie.**

Marka fabryczna: Słońce w trójkącie.

Marka fabryczna: Słońce w trójkącie.

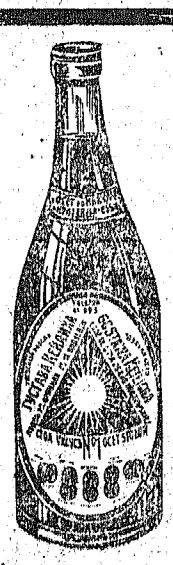

Na nadchodzące święta
Gustawa Keilicha
Ocet stołowy № 1

873 **niezbędny.**

Dostać można wszędzie.

Fabryka: **ul. Orla 25. Telefon 9-95.**
Sprzedaż detaliczna: **ul. Widzewska 143 róg Orlej.**

Butelka oryginalna.

Wystrzegać się podrabiań.

Wystrzegać się podrabiań.

Oddział sprzedaży towarów

659 przy

VI-ym Towarzystwie Pożyczkowo - Oszczędnościowym

Łódź, ul. Przejazd № 14, telefon 28-28.

Poleca towary na ubrania męskie gwarantowanej dobroci po cenach fabrycznych.

Sprzedaż odbywa się w godzinach biurowych t. j. od 10-ej rano do 3-ej po południu, a oprócz tego we wtorki, w czwartki i w soboty od godz. 6-ej do 8-ej wieczorem

---

Zjednoczone fabryki
Wyrobów Ogniotrwałych
dawniej C. KULMIZ

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850
Oddziały fabryk: **Mark-Rodwitz** w Bawaryi i **Halbstadt** (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Kinasowe;
Cegły odporne na **działanie kwasów;**
Płyty i Murki.

Roczna reprodukcya około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów.—Robotników obecnie około 1.500.

Reprezentant na **Łódź i okolice:**

B Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca № 3, Telefon 547. 129

Kto

chce uniknąć tandety tak w obecnych czasach rozpowszechnionej w Łodzi i mieć fotografię prawdziwie artystycznie wykończoną i trwałą, i po cenie możliwie nizkiej, otrzymać może w powszechnie znanym od lat 20 w Łodzi zakładzie fotograficznym p. f.

„A. Piotrowski", Nowy-Rynek 6,

telef. 26-06 lub w filii

„Marya", Piotrkowska № 95.

Za prawdziwie artystyczne wykonanie fotografij na Wystawie rzem.-przem. w Łodzi, nagrodzony został medalem złotym.

CENY: tuzin fotografij — 4 rb.; tuzin pocztówek 1 rb. 25 kop.; portrety od 1 rb. 50 kop., oprawne w passe-partout. 4010

Zarządzający St. Piotrowicz.

Blizko kolei i przy tramwaju

plac duży

z magazynami, szopą, stajnią i 1 mieszkaniem oddam na kilka lat **w dzierżawę.** Wiadomość na miejscu. Radwańska № 26. 1050

Drzewa owocowe

róże jagodowe, krzewy zdobne, w najlepszych gatunkach krajowe i zagraniczne, są tanio do sprzedania.

Szkółki „Romanów",
1026 **Ruda Pabianicka.**

Pracownia

sukien oraz kostyumów

damskich

J. i E. Falkowskich

Nawrot 8. 89

Okazyjnie!

Hafty kaliskie i szwajcarskie firanki, sztory i portyery. Resztki na kostyumy i bluzki, żaboty oraz koszule damskie haftowane! Muslein de lain Ceny fabryczne! Wielki wybór. **Andrzeja 44 m. 2.** 259

Od 1 lipca 1913 roku są do wynajęcia

MIESZKANIA

składające się z 3-ch i 4 pokojów ze wszelkiemi wygodami przy **ul. św. Andrzeja № 54.** Dowiedzieć się na miejscu. 982

Biedne dziecko nie zna drogi
Będzie w domu zbite,
A Jaś śmiejąc się, mu radzi:
Kup
Kostiuropodkę
Najnowszy plan w Łodzi

1004

Przy używaniu niektórych gatunków pudru, cera psuje się i staje się nierówną i spierzchniętą, co jednocześnie szkodliwie odbija się na zdrowiu.

Dlatego też oszczędność przy kupowaniu pudru jest źle zrozumiana.

Należy używać jedynie tłusty puder № 471, zwracając przy kupnie uwagę na to, ażeby w rzeczywistości był „Tłusty puder № 471", gwarantujący zupełną nieszkodliwość i nadający cerze świeżość i młodość. Cena pudełka 30 kop. 359

Płaszcze, Kostyumy, Suknie
wykonane w pracowni sukien **„Stanisławy"**
Przejazd 48, (II-ie piętro)
odznaczają się szykiem i elegancyą.
Pracownia otwarta do godziny 8-ej wieczorem.

PIERWSZA LECZNICA
lekarzy specyalistów
dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe **dr. Szwarcwasser od 10 — 11 i 4 — 5** codziennie.

Choroby skórne i weneryczne **dr. L. Prybulski** codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3881

Choroby chirurgiczne **dr. M. Kantor** od 2 — 3 codziennie.

Choroby kobiece **dr. M. Papierny** od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu **dr. B. Donchin.** Poniedziałek, wtorek, **środa,** czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła **dr. C. Blum.** Poniedziałek, **wtorek,** środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 9—10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek **dr. Lipszyc** codz. od 1—2.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek.

— **Porada dla niezamożnych 50 kop.** —

Magazyn kapeluszy damskich

F. CHLEBOWSKIEJ,

istniejący od lat 10.

Poleca galanteryę: kołnierzyki męskie i damskie, **mankiety,** krawaty, żaboty, szale wieczorowe, serdaki, **rękawiczki, męs-** i damskie chusteczki. i wszystko w zakres galanteryi wchodzące. 3855

Benedykta № 35. ŁÓDŹ. Benedykta № 35.

Opony i kiszki do rowerów,

oraz wszelkie gumowe części do rowerów z najlepszej **gumy** i najtrwalsze w użyciu poleca

T-wo akc. „KAUCZUK" w Rydze

dawniej fabryka gum. „RUSSIA" B-ci Freysinger.

Na nadchodzący sezon polecamy nasze specyalne marki: **„Freysinger-Prima", „Kauczuk-Prima" i „Rekord",** które wyrabiamy za pomocą najnowszych maszyn w najwyższej doskonałości.

Sprzedaż hurtowa w fabrycznym składzie: **w Warszawie, Marszałkowska 130, filia w Łodzi, Mikołajewska 22.**

Składy: w Petersburgu, Moskwie, Kijowie, Odesie, Baku, Permie, Rostowie n. D., Kiszyniowie Czycie i w Rydze.

NA ŻĄDANIE WYSYŁAMY CENNIKI BEZPŁATNIE. 655

Na żądanie wysyła się próbki bezpłatnie.

Na sezon wiosenny wszystkie

Nowości

zagraniczne i krajowe, otrzymał i poleca takowe po możliwie nizkich cenach

Skład sukna i kortów

J. W. Wagner

685 **Łódź, ulica Krótka № 7, Telef. 29-11.**

interesantom na prowincyę

Największa Łódzka Hurtownia

cukru, śledzi, soli i towarów kolonialnych, oraz **elektryczna palarnia kawy** (nagrodzona za wyborowo paloną kawę wielkimi złotymi medalami w Rzymie, Paryżu i Rostowie nad Donem), poleca wszystkie w zakres branży kolonialnej wchodzące towary, po bardzo nizkich cenach.

Teodor Wagner

712 **Łódź, Piotrkowska 213, telef. 5-91.**

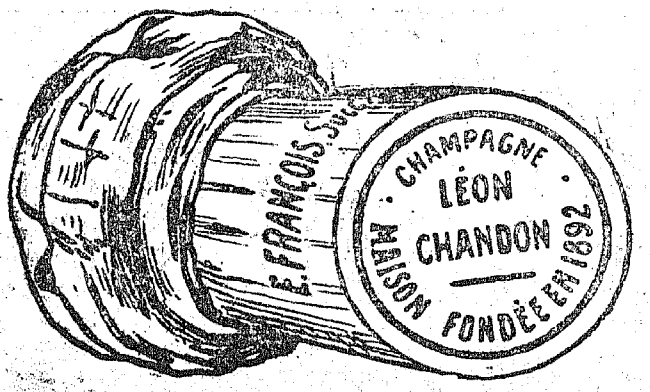

369

Bałuckie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

w Bałutach, ul. Zgierska № 64.

Czwarte Ogólne Zwyczajne Zebranie

odbędzie się w dniu 27 marca (9 kwietnia) 1913 roku o godz. 7-ej wieczorem w sali teatru „Flora", przy ul. Zawadzkiej № 22, (Bałuty).

Porządek dzienny:

1. Zagajenie Zebrania przez prezesa Rady, wybory przewodniczącego, asesorów i sekretarza;
2. Odczytanie sprawozdania z czynności Zarządu za czwarty okres operacyjny;
3. Odczytanie protokułu Komisyi Rewizyjnej;
4. Odczytanie sprawozdania Rady Zarządzającej;
5. Podział zysków;
6. Przedstawienie budżetu na 1913 rok;
7. Wnioski członków.
8. Wybór 1 członka Zarządu, 2 członków Rady, 3-ch do Komisyj Rewizyjnej i 3-ch zastępców Komisyi Rewizyjnej.

Ażeby zebranie doszło do skutku, uprasza się jaknajusilniej wszystkich p. p. członków o łaskawe punktualne i konieczne przybycie.

915 **ZARZĄD.**

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Tanio nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACYA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACYE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specyalne laboratoryum do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Dla KASZLĄCYCH EKSTRAKT I KARMELKI z miodu, słodu i ziół

FABRYKI „LELIWA" w Warszawie. Egzystuje od 1884 r.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Zwracać uwagę na opakowanie, firmę i markę fabryczną.

Eleganckie Ubiory Męskie

zupełnie odpowiednie na każdą figurę, wykonywa z najwykwintniejszych angielskich nowości. 521

ALBERT NIEGEL KRAWIEC

12. ULICA JUNKERN 12.

WROCŁAW

naprzeciw Kisslinga

Zarząd kawiarni hotelu „Savoy"

zawiadamia, że w dniu 10 lutego r. b. otworzył własny dział

WYROBÓW CUKIERNICZYCH

ciast, tortów, baumkuchenów, cukrów i t. p.

Dział ten prowadzony jest pod kierunkiem wybitnych specyalistów, tak, że zadowala najwybredniejsze gusta.

Cukiernia dostarcza wszelkiego rodzaju ciast, tortów, cukrów, lodów, baumkuchenów i t. d. na wesela, zabawy i zebrania po cenach umiarkowanych.

Zamówienia przyjmuje się **telefonicznie.**

Telefony № 12-72, 12-74, 30-73. 607

Dystylarnia parowa. Reprezentant F. JANKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 130.

MAGAZYN OBUWIA

T. Obrębski

ulica Dzielna № 5.

Poleca gotowe obuwie w wielkim wyborze męskie, damskie oraz dziecinne własnego wyrobu z najlepszych materyałów podług najświeższych fasonów. Przyjmuje obstalunki, które wykonywa z wszelką akuratnością. Ceny konkurencyjne. Bardzo nizkie.

Jedyny krawiec damski

w Łodzi, ulica Dzielna № 13, mieszk. 3.

Pracownia sukien, kostyumów i okryć damskich.

952 **LEONARD THUM,**

były krojczy domów konfekcyjnych M-me de GIOVANNELLI w Paryżu, M-me HENDLEY-SIMON w Londynie i A. WŁODKOWSKI w Warszawie.

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.** W tłoczni „Rozwoju". Przejazd № 8. Wydawca **W. Czajewski**